

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
„STRATEGII ROZWOJU MIASTA CHEŁM
NA LATA 2021 - 2030”

za rok 2025

Spis treści:

1. Wprowadzenie	3
2. Zakres dokumentu	3
3. Wizja rozwoju	4
4. System monitorowania	4
5. CEL: Wzmocnienie gospodarki Chełma w oparciu o posiadane zasoby	5
6. CEL: Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców Chełma	8
7. CEL: Zapewnienie zrównoważonego rozwoju miasta pod kątem środowiskowym, przestrzennym i infrastrukturalnym	33
8. Podsumowanie	43

WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie przedstawia stan realizacji „Strategii Rozwoju Miasta Chełm na lata 2021–2030” w roku 2025.

Dokument został opracowany zgodnie z obowiązkiem monitorowania wdrażania Strategii i stanowi narzędzie oceny postępów w osiągnięciu celów strategicznych miasta. Sprawozdanie obejmuje analizę działań realizowanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Chełm oraz miejskie jednostki organizacyjne w ramach trzech celów strategicznych.

Celem sprawozdania z realizacji Strategii jest przedstawienie stopnia realizacji zaplanowanych kierunków działań w roku 2025

Niniejsze sprawozdanie sporządzone zostało przez Departament Architektury, Inwestycji i Funduszy Europejskich, Wydział Strategii i Funduszy Europejskich we współpracy z właściwymi merytorycznie komórkami Urzędu Miasta Chełm.

ZAKRES DOKUMENTU

Sprawozdanie obejmuje realizację trzech celów strategicznych określonych w „Strategii Rozwoju Miasta Chełm na lata 2021–2030”:

- wzmocnienie gospodarki Chełma w oparciu o posiadane zasoby,
- zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców Chełma,
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju miasta pod kątem środowiskowym, przestrzennym i infrastrukturalnym.

Cele strategiczne są realizowane poprzez główne kierunki działań:

1. Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta Chełm, wykorzystanie potencjału turystycznego, wzmocnianie wizerunku Chełma jako ośrodka gospodarczego.
2. Podnoszenie standardów usług w sektorze opiekuńczo-wychowawczym oraz edukacyjnym, prowadzenie aktywnej polityki prorodzinnej i społecznej, ochrona zasobów dziedzictwa i rozwijanie oferty usług kulturalnych, atrakcyjna oferta sportowo-rekreacyjna, wzmocnianie chełmskiego społeczeństwa obywatelskiego, kompleksowa rewitalizacja Miasta Chełm, wzmocnienie instytucjonalne samorządu lokalnego i jego jednostek.
3. Zapewnienie nowoczesnej infrastruktury publicznej oraz efektywnego transportu publicznego, ochrona środowiska naturalnego i adaptowanie miasta do zachodzących zmian klimatycznych, kształtowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych

i zrównoważony rozwój terytorialny w oparciu o wykorzystywanie instrumentów przestrzennych.

W ramach każdego kierunku przedstawiono działania zrealizowane w 2025 r.. Zakres dokumentu obejmuje zadania realizowane przez Urząd Miasta Chełm oraz miejskie jednostki organizacyjne, a także przedsięwzięcia prowadzone we współpracy z partnerami zewnętrznymi.

WIZJA ROZWOJU

Wizja rozwoju Miasta Chełm, określona w Strategii na lata 2021–2030, zakłada budowę miasta konkurencyjnego gospodarczo, przyjaznego mieszkańcom oraz rozwijającego się w sposób zrównoważony.

Realizacja działań w 2025 r. była ukierunkowana na wzmacnianie potencjału gospodarczego, podnoszenie jakości życia mieszkańców oraz rozwój infrastruktury i przestrzeni miejskiej, zgodnie z przyjętymi kierunkami rozwoju.

SYSTEM MONITOROWANIA

Monitoring realizacji Strategii Rozwoju Miasta Chełm prowadzony jest w sposób ciągły i obejmuje analizę postępów w realizacji celów strategicznych oraz podejmowanych działań. Podstawą opracowania sprawozdania za 2025 r. były informacje przekazane przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Chełm oraz miejskie jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań.

Zebrane dane pozwoliły na ocenę stopnia realizacji działań, Wyniki monitoringu stanowią podstawę do podejmowania decyzji zarządczych oraz ewentualnej aktualizacji dokumentu Strategii.

CEL I: WZMOCNIENIE GOSPODARKI CHEŁMA W OPARCIU O POSIADANE ZASOBY

Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta Chełm

W 2025 r. działania Miasta Chełm koncentrowały się na przygotowaniu terenów inwestycyjnych, wspieraniu obsługi inwestorów oraz podejmowaniu inicjatyw mających na celu rozwój stref aktywności gospodarczej.

Działania:

1. Przedsięwzięcie realizowane w ramach programu „Fabryka” nie zostało ukończone. Miasto Chełm zostało poinformowane o rezygnacji z dalszej realizacji projektu, a samorząd otrzymał trzy propozycje dalszego postępowania: nabycie udziałów większościowych od OPERATOR ARP Sp. z o.o., wskazanie inwestora zastępczego, który przejąłby prawa i obowiązki wspólnika większościowego lub rozpoczęcie likwidacji spółki, w następstwie której przedmiot aportu zostałby zwrócony Miastu Chełm.

Prace budowlane zostały wstrzymane na etapie częściowego wykonania robót ziemnych i fundamentowych, bez perspektyw kontynuacji. W zakresie robót ziemnych przeprowadzono niwelację terenu, wykonano wykopy pod ławy fundamentowe oraz zabezpieczono je przed osuwaniem. W zakresie fundamentów wykonano częściowe deskowanie i zbrojenie ław oraz wylano beton w wyznaczonych sekcjach, przy czym etap nie został zamknięty z uwagi na brak ciągłości hydroizolacji pionowej w strefach przyłączy.

2. W 2025 r. nie zrealizowano budowy Euro Parku – Strefy Aktywności Gospodarczej (SAG) z powodu wycofania się Agencji Rozwoju Przemysłu z projektu. Kontynuowano natomiast inicjatywę miejską pn. East Park Chełm, polegającą na tworzeniu strefy aktywności gospodarczej poprzez pozyskiwanie zgód od właścicieli działek w celu przedstawiania ich gruntów jako terenów inwestycyjnych.

3. Miasto Chełm nabyło prawo własności nieruchomości położonej w Chełmie przy ul. Gen. Gustawa Orlicz-Dreszera 3 z przeznaczeniem na utworzenie hub’u technologicznego – Centrum Rozwoju Regionalnego. Inicjatywa ma na celu stworzenie profesjonalnego zaplecza i udostępnienie przestrzeni do pracy i współpracy dla firm oraz instytucji o profilu technologicznym. W 4 kondygnacyjnym budynku powstało 38 lokali o łącznej powierzchni 695,16 m². Znajdują się tam także lobby o powierzchni 117,60 m² oraz dwie sale konferencyjne. Stosownie do art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami Miasto podało do publicznej wiadomości wykaz lokali przeznaczonych do oddania w użyczenie. W następnym kroku będą zawierane umowy z podmiotami, które spełnią kryteria naboru.

Podmiot, który podpisze umowę użyczenia zobowiązany będzie do uiszczania miesięcznie zryczałtowanej opłaty eksploatacyjnej według obowiązującej stawki za 1m 2.

4. W 2025 r. Miasto Chełm kontynuowało współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Chełmie realizując wspólne inicjatywy skierowane do mieszkańców i przedsiębiorców, mające na celu zwiększenie zatrudnienia oraz dopasowanie oferty pracy do potrzeb lokalnego rynku.

Działające w ramach Urzędu Miasta Centrum Obsługi Inwestora świadczyło kompleksową obsługę inwestorów na każdym etapie inwestycyjnym, udzielało wsparcia w realizacji procesów administracyjnych, realizowało opiekę poinwestycyjną oraz prowadziło promocję gospodarczą funkcjonujących w mieście przedsiębiorstw. Przygotowało oferty inwestycyjne dla firm z różnych sektorów gospodarki, w tym uwzględniające indywidualne zapytania potencjalnych inwestorów.

Działania promocyjne realizowano również poprzez stronę internetową coi-chelm.pl oraz kanały społecznościowe Centrum. Działania przyczyniły się do wzrostu zainteresowania inwestycyjnego miastem oraz poprawy wizerunku Chełma jako miejsca przyjaznego biznesowi.

Wykorzystanie potencjału turystycznego

W 2025 r. Miasto podejmowało działania na rzecz rozwoju i dywersyfikacji oferty turystycznej oraz zwiększenia atrakcyjności istniejących produktów turystycznych.

Działania:

1. W ramach poszerzania oferty turystycznej Chełmskich Podziemi Kredowych w 2025 r. wprowadzono nowe propozycje w zakresie form zwiedzania oraz atrakcji skierowanych do różnych grup odbiorców. Dla najmłodszych organizowane są specjalne zwiedzania połączone z warsztatami rzeźbienia duszków w kredzie, co zwiększa atrakcyjność edukacyjną obiektu. Dla dorosłych wprowadzono alternatywną formę zwiedzania z użyciem latarek, co podnosi walory przygodowe i poznawcze. Dodatkowo organizowane są różnego rodzaju konkursy, m.in. polegające na poszukiwaniu niespodzianek w podziemiach, co wpływa na większe zaangażowanie turystów. Oferta została również wzbogacona o wydarzenia kulturalne, takie jak koncerty (np. Bard i Los Karenos), co rozszerza funkcję obiektu o działalność kulturalno-artystyczną. Obecnie trwają prace nad włączeniem nowych odcinków podziemi do trasy turystycznej tj. rejon Placu Łuczковского 13, ulicy Szkolnej oraz Piwnic Ratuszowych. W najbliższym czasie planowane jest również wprowadzenie możliwości zakupu oraz rezerwacji biletów online, co usprawni obsługę ruchu turystycznego i zwiększy

dostępność oferty dla odwiedzających. Rezultatem podejmowanych działań jest zwiększenie atrakcyjności turystycznej obiektu, poszerzenie grupy odbiorców oraz rozwój oferty całorocznej. Działania mają charakter ciągły i są systematycznie rozwijane.

2. Promowanie potencjału turystycznego Chełma jest zadaniem m.in. Chełmskiego Ośrodka Informacji Turystycznej. Jego pracownicy polecali turystom odwiedzenie miejskich zabytków, w tym Górki Chełmskiej oraz chełmskich sanktuariów. Z oferty CHOIT bez problemu korzystają turyści z zagranicy. Pracownicy ośrodka posługują się kilkoma językami, dzięki czemu turyści nie mają problemów z dostępem do informacji o mieście i jego walorach.

Chełm to także miejsce do ciekawego, aktywnego spędzenia czasu przez cały rok. CHOIT informował turystów o możliwościach skorzystania ze stoku narciarskiego czy poznania uroków okolic miasta pieszo lub na rowerze.

W 2025 roku przygotowano folder o nowych szlakach kulturowych Miasta Chełm: szlaku kultury wschodniej, szlaku kultury zachodniej oraz szlaku kultury żydowskiej. Przygotowanie folderu oraz promocja szlaków kulturowych wpłynęły na większe zainteresowanie turystów dziedzictwem Chełma.

Ośrodek posiadał w swojej ofercie obok folderów promocyjnych z Chełma, także te dotyczące Gminy Chełm. Turyści byli informowani również o walorach turystycznych okolic miasta oraz wydarzeniach odbywających się na terenie Gminy Chełm.

3. W celu zwiększenia atrakcyjności Góry Chełmskiej w 2025 r. Miasto przekazało Parafii Rzymskokatolickiej pw. Narodzenia NMP dotację w kwocie 43.990,50 zł na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane na zadanie pn. „Prace budowlano - konserwatorskie w piwnicach Klasztoru i kryptach Bazyliki”. Dzięki temu możliwe jest udostępnienie zwiedzającym kolejnych pomieszczeń w Kryptach Pod Bazyliką.

4. Wszystkie informacje na temat imprez i wydarzeń odbywających się w mieście publikowane są w mediach społecznościowych miasta oraz podległych Miastu jednostek. Chełmski Dom Kultury organizuje szereg cyklicznych wydarzeń artystycznych m. in. koncerty świąteczne, w tym np. 6 stycznia, wakacyjne koncerty Muzyczna Studnia, wakacyjne Kino Letnie pod Gwiazdami, potańcówki Roztańczona Studnia, Festiwal Dwudziestolecia Międzywojennego Retro Fest, festiwal teatralny OSPTA, koncert Niepodległa 11 listopada.

Wzmacnianie wizerunku Chełma jako ośrodka gospodarczego

Miasto prowadziło działania promujące Chełm jako miejsce atrakcyjne do inwestowania, prowadzenia działalności gospodarczej oraz odwiedzania.

Działania:

1. W 2025 r. kontynuowano realizację strategii marketingowej miasta oraz działania budujące markę Chełma pod hasłem „Chełm. Miasto wielu opowieści”. Prowadzono kampanie promocyjne w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, YouTube, Kanał X), przygotowywano i dystrybuowano materiały promocyjne (foldery, roll-upy, rolki), a także współpracowano z mediami regionalnymi i ogólnopolskimi. Zrealizowano produkcję spotu promującego Miasto Chełm oraz przygotowano folder promocyjny skierowany do potencjalnych inwestorów i sponsorów wydarzeń kulturalnych/sportowych. Rezultatem podjętych działań było dalsze wzmacnianie rozpoznawalności marki Chełma, poprawa wizerunku miasta jako atrakcyjnej destynacji turystycznej i gospodarczej oraz zwiększenie zaangażowania mieszkańców i potencjalnych partnerów zewnętrznych.

2. Na bieżąco prowadzone są działania promujące Chełmskie Centrum Aktywności Gospodarczej. Oferta CHCAG-u trafia do potencjalnych inwestorów, przedstawiana jest na stronie internetowej Centrum Obsługi Inwestora, portalach społecznościowych oraz stronie Miasta Chełm. CHCAG przy ul. Ceramicznej oferuje powierzchnie biurowe, produkcyjno-magazynowe pod wynajem. Powstało celem stworzenia dogodnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, wspierania przedsiębiorstw z sektora MŚP, zwiększenia konkurencyjności. Chełmskie Centrum Aktywności Gospodarczej to miejsce dla przedsiębiorców poszukujących nowoczesnej infrastruktury, atrakcyjnych warunków najmu oraz kompleksowego wsparcia w prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej.

Regularnie w mediach społecznościowych Miasta, na oficjalnej stronie internetowej oraz w biuletynach skierowanych do przedsiębiorców publikowane są informacje o przetargach, dostępnych w obiekcie halach i lokalach.

CEL II: ZAPEWNIENIE WYSOKIEJ JAKOSCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW CHEŁMA

Podnoszenie standardów usług w sektorze opiekuńczo-wychowawczym oraz edukacyjnym

W 2025 r. Miasto Chełm kontynuowało działania ukierunkowane na rozwój infrastruktury edukacyjnej, podnoszenie jakości kształcenia oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy i wyzwań społecznych, w tym edukacji włączającej.

Działania:

1. W 2025 r. przebudowie poddany został budynek dydaktyczny Zespołu Szkół Technicznych

w Chełmie. Inwestycja związana była z dostosowaniem budynku do potrzeb utworzonego na bazie tej placówki Branżowego Centrum Umiejętności w Chełmie w ramach realizacji projektu „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania Branżowego Centrum Umiejętności w Chełmie w dziedzinie mechatronika” w ramach konkursu pt. Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności (BCU), realizujących koncepcję centrów doskonałości zawodowej. Głównym celem przedsięwzięcia jest przygotowanie wykwalifikowanych kadr na potrzeby nowoczesnej gospodarki inżynierii mechatronicznej. Zakupiono specjalistyczne wyposażenie pracowni pneumatyki i elektropneumatyki, hydrauliki i elektrohydrauliki, pracowni wspomagania projektowania układów elektronicznych i mikroprocesowych, automatyki i robotyki, pracowni pomiarów elektrycznych i elektronicznych. W ramach projektu zaplanowano przeszkolenie 200 uczestników: 60 osób młodych, 120 – dorosłych i 20 nauczycieli kształcenia zawodowego.

2. W ramach środków z Funduszu Pracy na dofinansowanie realizacji zadań w ramach resortowego programu „Aktywne place zabaw” 2025 przebudowano i wyposażono w nowe urządzenia zabawowe plac zabaw należący do Integracyjnego Żłobka Miejskiego „Chełmskie Niedźwiadki”.

3. Miasto Chełm kładzie nacisk na rozszerzanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży, rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań w szkołach. W 2025 r.:

1) Przystąpiono do realizacji projektu „Realizacja programów rozwojowych szkół kształcenia ogólnego CHOF” w ramach Działania 10.5 Wsparcie edukacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1,2,3,4,5) Priorytetu X Lepsza edukacja programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Z Chełma uczestniczą w projekcie dwie placówki tj. I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Czarnieckiego oraz Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 3. Program przewiduje realizację zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży pozwalających rozwijać ich zainteresowania.

2) Przez pierwsze półrocze kontynuowano projekt „Dwujęzyczny Przedszkolak”. Celem zajęć była nauka języka angielskiego, poprzez wplątanie języka obcego do codziennej aktywności dziecka.

3) Projekt „Zdrowo - cyfrowo w przedszkolu” realizowany był przez przedszkola miejskie nr 3, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 14, 15 a jego celem było wsparcie szkoleniowe nauczycieli przedszkoli w zakresie doskonalenia kompetencji cyfrowych oraz promowanie higieny cyfrowej. Placówki otrzymały granty finansowe na zakup cyfrowych materiałów dydaktycznych. Dzięki realizacji projektu nauczyciele uzyskali wsparcie merytoryczne, a placówki nowoczesne cyfrowe narzędzia dydaktyczne, które wspomogą rozwój cyfrowych kompetencji wśród najmłodszych.

Działania te miały na celu nie tylko podniesienie jakości edukacji, ale również lepsze przygotowanie dzieci do funkcjonowania w cyfrowym świecie. W ramach projektu zakupiono m.in. tablety, roboty edukacyjne, monitory interaktywne, zestawy do kodowania, pakiety interaktywnych programów edukacyjnych i terapeutycznych.

4) Projekt „SIÓDEMKA” z pasją – szkoła dla mnie i dla Ciebie” realizowany jest przez Szkołę Podstawową Nr 7. Jego celem jest przygotowanie placówki do edukacji włączającej poprzez podniesienie umiejętności 300 uczniów, doskonalenie zawodowe 40 nauczycieli i warsztaty podnoszące umiejętności wychowawcze 50 rodziców/prawnych opiekunów. W ramach projektu nauczyciele szkoły nabędą bądź uzupełnią niezbędne kwalifikacje w zakresie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dostosowany zostanie również budynek szkoły do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W 2025 roku zmodernizowano 2 łazienki przy sali gimnastycznej.

5) We wrześniu 2025 r. zainicjowano projekt „Równi w Edukacji” realizowany przez Szkołę Podstawową nr 7, Szkołę Podstawową nr 6, Szkołę Podstawową Specjalną nr 12 oraz Poradnię Psychologiczną Nr 1. Głównym jego celem jest przygotowanie społeczności szkół podstawowych (450 uczniów, 110 rodziców, 120 nauczycieli) oraz bazy lokalowej i dydaktycznej Szkoły Podstawowej Nr 7 i Szkoły Podstawowej nr 6 do edukacji włączającej. Realizowane będą działania uświadamiające potrzeby osób z niepełnosprawnością oraz osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, prowadzące do integracji środowisk szkolnych. Projekt obejmuje także dostosowanie i doposażenie placówek, szkolenia nauczycieli w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Realizacja potrwa do końca sierpnia 2027.

6) Od września 2025 r. trwała realizacja projektu „Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą w Chełmie” koordynowanego przez Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie. Głównym celem przedsięwzięcia jest wsparcie szkół i przedszkoli w zakresie edukacji włączającej, ułatwienie dostępu uczniom o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych do wysokiej jakości kształcenia oraz podnoszenie kompetencji nauczycieli, specjalistów i rodziców w pracy z dziećmi wymagającymi dodatkowego wsparcia. W ramach projektu wsparciem objętych zostanie 5 ogólnodostępnych placówek oświatowych z terenu Miasta Chełm: Przedszkole Miejskie Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi, Przedszkole Miejskie Nr 12, Szkoła Podstawowa Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi, Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 4 w Chełmie, Technikum Nr 2 w Chełmie. Główne działania SCWEW to organizacja konsultacji eksperckich dla dyrektorów szkół, nauczycieli, specjalistów, kadry niepedagogicznej, rodziców/opiekunów prawnych, prowadzenie zajęć modelowych – prezentacja różnych metod i sposobów przekazu informacji w czasie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem sprzętu specjalistycznego, technologii

asystujących i pomocy dydaktycznych, uruchomienie i prowadzenie wypożyczalni sprzętu specjalistycznego, prowadzenie instruktaży/pokazów wykorzystania sprzętu, utworzenie sieci współpracy i samokształcenia, promocja edukacji włączającej w środowisku lokalnym, organizacja kampanii społecznej, konferencji (prezentowanie dobrych praktyk i przykładów inkluzywnej pracy szkół). Zakończenie projektu przewidziano na koniec listopada 2026 r.

4. W 2025 roku oferty profili i kierunków kształcenia w chełmskich szkołach ponadpodstawowych były dostosowane do specyfiki lokalnego rynku pracy.

1) Projekt „EcoChampions Budowlanka dba o klimat”, „ERASMUS+ SCH 2024” – realizowany przez Zespół Szkół Budowlanych i Geodezyjnych. Jego celem było zwiększenie poziomu zdawalności egzaminu maturalnego z języka angielskiego, rozwój kompetencji kluczowych, wzmacnianie kompetencji nauczycieli, budowanie postaw proekologicznych wśród uczniów (zero waste) oraz rozwój kompetencji cyfrowych,

2) Projekt „Z Budowlanką po Europie 2024”, „ERASMUS+ VET 2024” realizowany przez Zespół Szkół Budowlanych i Geodezyjnych. Celem projektu było podniesienie poziomu praktycznych kompetencji zawodowych uczniów, rozwój kompetencji społecznych, organizacyjnych, kulturowych uczniów, nabycie przez nauczycieli kompetencji i umiejętności językowych w celu skutecznej komunikacji z nauczycielami z innych krajów europejskich podczas realizacji wspólnych międzynarodowych projektów, podniesienie kompetencji zawodowych oraz zdobywanie nowych doświadczeń przez nauczycieli przedmiotów zawodowych, rozwijanie wśród nauczycieli umiejętności stosowania TIK, podniesienie jakości i efektywności nauczania języka angielskiego na każdym etapie edukacyjnym, nadanie szkole wymiaru europejskiego poprzez stosowanie innowacyjnych metod nauczania, zarządzania oraz komunikacji międzynarodowej na miarę nowoczesnej Europy.

3) Projekt „Czeskie zakłady miejscem zdobywania doświadczenia zawodowego uczniów ZST w Chełmie”. Główne cele projektu to nabycie umiejętności zawodowych teoretycznych i praktycznych niezbędnych do dalszej nauki lub pracy poprzez udział w stażach zagranicznych, zwiększenie kompetencji miękkich - interpersonalnych, organizacyjnych, językowych poprzez udział w stażach zagranicznych i interakcje społeczne z cudzoziemcami, umiędzynarodowienie szkoły i zwiększenie doświadczenia kadry na polu współpracy zagranicznej. Główne działania w projekcie to organizacja 4-tygodniowych staży zagranicznych dla 28 uczniów w Czechach.

4) Projekt „Myśl globalnie, działaj lokalnie!” realizowany przez Szkołę Podstawową Nr 4 z oddziałami integracyjnymi w ramach programu ERASMUS+ w okresie 01.10.2025 – 31.12.2026 r. Celem projektu jest poprawa jakości nauczania języka angielskiego poprzez zwiększenie motywacji uczniów, danie szansy wykorzystania języka w praktyce oraz

wykorzystanie innowacyjnych metod w procesie nauczania. Dzięki realizacji projektu międzynarodowego uczniowie i nauczyciele będą mieli możliwość rozwijania zdolności i umiejętności językowych, poznawać systemy szkolne w innych państwach, a także ich tradycje, zabytki, przyrodę. W projekcie planowane są wyjazdy uczniów w celach edukacyjnych do dwóch krajów europejskich.

5) Projekt „Climate Wise: Everyday Smart Actions – Budowlanka dba o klimat”, „ERASMUS+SCH” realizowany przez Zespół Szkół Budowlanych i Geodezyjnych. Celem projektu jest promowanie wśród uczniów postaw proekologicznych, podniesienie znajomości języka angielskiego, kompetencji cyfrowych uczniów, a także przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu nauczycieli, podniesienie ich kompetencji cyfrowych.

6) Projekt „Kwalifikacje zawodowe bez granic – II edycja” projekt realizowany przez Zespół Szkół Technicznych. Głównym celem zagranicznych mobilności jest zapewnienie uczniom możliwości odbycia stażu zawodowego oraz zdobycia doświadczenia zawodowego w nowoczesnych firmach o ugruntowanej pozycji na rynku, w branżach zgodnych z profilem i zainteresowaniami uczniów. Uczniowie z kierunków technik elektryk, technik programista, technik informatyk, technik grafiki i poligrafii cyfrowej, technik mechanik, technik mechatronik wezmą udział w 4-tygodniowych stażach. Nauczyciele wyjadą na tygodniowe obserwacje pracy w Czechach.

7) Projekt „ERASMUS +” realizowany przez Zespół Szkół Ekonomicznych i Mundurowych. Celem projektu jest współpraca międzynarodowa na poziomie kadry dydaktycznej - obserwacja pracy w placówkach szkolnych oraz wymiana uczniów przy realizacji zadania polegającego na tworzeniu gier ulicznych na smartfonie, a także podniesienie efektywności, jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego uczniów uczęszczających do Technikum Ekonomicznego nr 3 wchodzącego w skład Zespołu Szkół Ekonomicznych i Mundurowych im. Gen. Andersa.

8) Projekt „Ekonomy i praca – to się opłaca – edycja 2” realizowany przez Zespół Szkół Ekonomicznych. Celem głównym projektu jest wzrost poziomu kwalifikacji, kompetencji i umiejętności zawodowych 360 uczniów. Zaproponowany program wsparcia stanowi kompleksową ofertę edukacyjną uzupełnioną o dodatkowe zajęcia pozalekcyjne oraz staże uczniowskie, które umożliwią uczniom m.in. nabycie dodatkowych kompetencji/ kwalifikacji/ uprawnień i doświadczenia zawodowego.

9) Projekt „Wiedza, Praktyka, komunikacja – gwarancją sukcesu” realizowany przez Zespół Szkół Technicznych - realizacja dodatkowej oferty dydaktycznej, przyczyniającej się do rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych, umiejętności zawodowych, w tym cyfrowych oraz rozwijających zainteresowania i talenty uczniów. Projekt ma na celu również wsparcie nauczycieli w zakresie uzyskiwania uprawnień i kwalifikacji do nauczania zawodu oraz

doposażenie bazy dydaktycznej szkoły poprzez zakup nowoczesnych urządzeń i sprzętu. Kolejnym celem projektu jest współpraca z pracodawcami, w szczególności organizacja staży dla uczniów u pracodawców co pozwoli nabyć praktyczne umiejętności obsługi urządzeń, z którymi uczniowie spotykają się w trakcie odbywania staży. Dodatkowo uczniowie będą objęci wsparciem w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego.

10) Projekt „Era zawodowca” realizowany przez Zespół Szkół Energetycznych i Transportowych. Celem projektu jest umożliwienie nabycia praktycznych umiejętności zawodowych bezpośrednio związanych z profilem kształcenia przez uczniów w wieku 14-20 lat w odpowiedzi na bieżące i przyszłe potrzeby rynku pracy lokalnego, regionalnego, krajowego i Unii Europejskiej oraz podwyższenie kompetencji kadry szkolnej w problematyce zrównoważonego rozwoju. Grupą docelową jest 344 uczniów ZSEiT wszystkich zawodów na poziomie szkoły branżowej i technikum. Zaplanowane zostały kursy i szkolenia z zakresu operatora wózka widłowego, kurs kwalifikacji wstępnej dla uczniów szkoły branżowej I stopnia w zawodzie kierowca mechanik, kurs na prawo jazdy kat. C dla 35 uczniów szkoły branżowej I stopnia w zawodzie kierowca mechanik, kurs na uprawnienia SEP w kategorii G1 – „uprawnienia elektryczne” w zakresie Dozoru i Eksploatacji (w tym uprawnienia SEP do 1 kV), kurs Operator – programista maszyn CNC, kurs na prawo jazdy kat. B dla 30 uczniów, kurs na uprawnienia SEP oraz szkolenia: kompetencyjne: Smart dom + rozwiązania ekologiczne, audyt energetyczny + rozwiązania ekologiczne, spawanie światłowodów + robotyka. W ramach projektu odbywa się także doradztwo edukacyjno- zawodowe, wizyty studyjne i pokazy na uczelniach, staże uczniowskie dla 175 uczniów w przedsiębiorstwach.

11) Projekt „Czas na zawodowców” realizowany przez Zespół Szkół Budowlanych i Geodezyjnych do końca 2026 r. Celem projektu jest podniesienie kształcenia zawodowego w technikum i szkole branżowej. Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację dodatkowych zajęć i szkoleń dla 96 uczniów, szkoleń podnoszących umiejętności zawodowe dla 10 nauczycieli, staże uczniowskie dla 48 uczniów oraz doposażenie szkolnych pracowni. Rezultatem realizacji projektu będzie podniesienie kompetencji uczniów w najbardziej pożądanym na rynku pracy obszarach, podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli oraz zwiększenie udziału potencjalnych pracodawców w procesie kształcenia i doposażenie szkoły w niezbędny sprzęt i pomoce dydaktyczne.

12) Projekt „Zawodowo niezawodni” realizowany przez Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich. Projekt obejmuje wsparciem 300 uczniów i 50 nauczycieli wszystkich zawodów i ma na celu ugruntowanie i poszerzenie umiejętności zawodowych, językowych i cyfrowych, przez co lepsze przygotowanie uczniów do wykonywania zawodu, poprzez realizację dodatkowych praktyk zawodowych w renomowanych zakładach pracy w Polsce i w Niemczech, rozwijanie kompetencji kluczowych, nabywanie dodatkowych kwalifikacji przez

uczniów, współpracę z pracodawcami oraz dokształcanie nauczycieli. Ponadto w ramach projektu planowane jest utworzenie nowej pracowni cukierniczej dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz doposażenie wszystkich specjalistycznych pracowni szkolnych w nowoczesny sprzęt, który będzie wykorzystany w kolejnych latach nauki zawodu.

13) Projekt „Rozwijaj się z Czarniecczykami” realizowany przez I Liceum Ogólnokształcące. Celem projektu jest rozwinięcie uzdolnień, talentów, pasji uczniów, adekwatnie do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych. Działaniami projektowymi zostało objętych 120 osób. Cel został osiągnięty dzięki spersonalizowanemu wsparciu uczniów i działaniom niwelującym nierówny dostęp do szkoleń, w tym wdrażającym nowe rozwiązania na rzecz rozwoju umiejętności w formie zajęć grupowych i indywidualnych typu: wyjazdy edukacyjne, debaty oxfordzkie i parlamentarne, zajęcia z udziałem aktorów i naukowych pracowników uniwersyteckich, zajęć opartych o metodę eksperymentu i zajęć terenowych.

14) Projekt „Zawodowe Horyzonty – Otwórz Drzwi do Przyszłości!” realizowany przez Miasto Chełm w okresie 01.09.2025 – 30.06.2027 r. Celem projektu jest promocja i upowszechnienie informacji w zakresie kształcenia w regionie, w tym w zakresie kształcenia zawodowego w Chełmie, m.in. poprzez targi edukacyjne, spotkania zawodoznawcze/ wizyty studyjne w liceach, technikach, szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, na uczelniach i u pracodawców dla 1000 uczestników (uczniów uczęszczających do szkół na terenie Miasta Chełm, nauczycieli oraz rodziców uczniów).

15) Projekt „Przyjazna Szkoła” - realizowany przez Szkołę Podstawową Nr 1, Szkołę Podstawową nr 2, Szkołę Podstawową Nr 6, Szkołę Podstawową Nr 8, Zespół Szkół Technicznych, Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich. Przedsięwzięcie dotyczy wsparcia szkół, w których pobierają naukę uczniowie z Ukrainy, poprzez stworzenie warunków, w których całe społeczności szkolne czują się bezpiecznie, a dzieci i młodzież mogą budować przyjazne relacje rówieśnicze oraz rozwijać swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje.

16) Projekt „Efektywne nauczanie języka angielskiego w chełmskich szkołach podstawowych” – realizowany przez Szkołę Podstawową nr 1, Szkołę Podstawową nr 2, Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi. Celem projektu jest poprawa efektywności kształcenia 232 uczniów z języka angielskiego. W szkołach objętych projektem tworzone są nowoczesne pracownie do nauki języka angielskiego, w których wykorzystywane będą innowacyjne systemy multimedialne usprawniające i uprzyjemniające naukę.

17) Projekt „Posiłek w szkole i w domu” realizowany w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2024 - 2028 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków. Wsparcie finansowe w 2025 roku przeznaczone zostało na doposażenie, które

pozwoili na uruchomienie własnej kuchni w Szkole Podstawowej nr 8.

5. W roku 2025 w ramach programu Aktywny Maluch 2022 – 2029 – edycja 1 Miasto Chełm utworzyło 50 nowych miejsc opieki w Żłobku „Miś” przy ulicy Połanieckiej 5. Miasto pozyskało na ten cel 3.537.972,00 zł z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3.

Powstanie nowej placówki o wysokim standardzie ma na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczo - wychowawczych na terenie Miasta Chełm, co będzie odpowiadało na potrzeby rodziców oraz przełoży się na szybszą aktywizację zawodową rodziców wychowujących dzieci w wieku do lat 3.

6. Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie w ramach współpracy z pracodawcami organizował miejsca staży dla osób bezrobotnych. W 2025 roku zorganizowano ogółem 732 staże, w tym w Mieście Chełm – 434 miejsca.

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie w oparciu o współpracę z partnerami społecznymi realizuje na podstawie porozumień wspólne działania i inicjatywy mające na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W 2025 roku:

- 1) zawarto porozumienie partnerskie na rzecz realizacji programu „Zmień swoje życie – rozwój umiejętności społecznych i zawodowych uczestników CIS”,
- 2) kontynuowano porozumienie z Miastem Chełm o współpracy w zakresie promocji rozwoju przedsiębiorczości w Mieście Chełm,
- 3) kontynuowano realizację zadań wynikających z porozumienia o współpracy w celu realizacji projektu „Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy”. W ramach tego porozumienia realizowany jest projekt „Powrót do zdrowia – Powrót do pracy Rehabilitacja kompleksowa”, w tym również dla osób po kryzysach psychicznych,
- 4) kontynuowano porozumienie z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Chełmie w sprawie współpracy na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia,
- 5) współpracowano z Centrum Integracji Społecznej w Chełmie w ramach Projektu „CIS – aktywnie do pracy”. Porozumienie o współpracy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz wspieranie ich trwałego powrotu na rynek pracy,
- 6) kontynuowano porozumienie o współpracy w zakresie promocji i rozwoju przedsiębiorczości w Mieście Chełm. Przedstawiciele PUP w Chełmie uczestniczyli w wydarzeniach i spotkaniach:
 - ✓ szkolenie dla pracodawców i przedsiębiorców w ramach strategii „Legalna praca-wspólna korzyść” organizowanym przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Lublinie,

- ✓ Dni Pracodawców 2025 – Punkt informacyjno-konsultacyjny dla pracodawców,
- ✓ Centrum Integracji Obywateli Państw Trzecich w Chełmie – spotkanie grupy roboczej pracowników instytucji publicznych pracujących z obywatelami państw trzecich,
- ✓ Dni otwarte dla seniorów „Bezpiecznie, Zdrowo i Bezgotówkowo” w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w Chełmie - stoisko PUP w Chełmie,
- ✓ Giełda Szkół 2025,
- ✓ Dni Otwarte dla osób z niepełnosprawnością Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w Chełmie - stoisko PUP w Chełmie,
- ✓ Webinarium „Fundusze Europejskie 2021-2027 na szkolenia dla przedsiębiorców”,
- ✓ CIS – spotkanie w ramach projektu „Efektywna ekonomia społeczna w woj. lubelskim”,
- ✓ Targi Pracy zorganizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie oraz Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Chełmie,
- ✓ Targi Pracy zorganizowane przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Chełmie - stoisko PUP Chełm.

Prowadzenie aktywnej polityki prorodzinnej i społecznej

Działania Miasta koncentrowały się na wsparciu rodzin, osób starszych, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwoju usług społecznych.

Działania:

1. Działając w obszarze promocji zdrowia oraz działań profilaktycznych Miasto Chełm w roku 2025 realizowało Program Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2024-2026, Program Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2021-2025 oraz Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmie na lata 2022-2025. Zadania realizowane w ramach programów zlecane są zarówno organizacjom pozarządowym w ramach ogłaszanych konkursów ofert, jak również realizowane są przez miejskie jednostki organizacyjne.

Realizując powyższe Miasto Chełm zawarło z organizacjami pozarządowymi 19 umów oraz przekazało 24 zadania do realizacji miejskim jednostkom organizacyjnym.

2. Muzeum Ziemi Chełmskiej w 2025 r. włączyło się w realizację projektu „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii”, w ramach którego zrealizowało szereg warsztatów i zajęć muzealnych wspierających rozwój osobisty i społeczny dzieci, młodzieży oraz rodzin. Przeprowadzono 26 różnorodnych spotkań, w tym popołudniowe i weekendowe zajęcia w przestrzeniach muzealnych, arteterapię, warsztaty tematyczne i plastyczne, spacer historyczny oraz wydarzenia specjalne (koncert

podczas Nocy Muzeów, Lato w Muzeum).

3. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie prowadzi mieszkania treningowe i wspomagane dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych, osób z zaburzeniami psychicznymi wymagające okresowej lub stałej pomocy oraz wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a także osób opuszczających pieczę zastępczą i młodzieżowe ośrodki wychowawcze. Podopieczni korzystają z szerokiego wsparcia w zakresie pracy socjalnej, pomocy w podjęciu i utrzymaniu zatrudnienia, załatwianiu spraw osobistych i urzędowych, prowadzenia gospodarstwa domowego, uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

4. W 2025 r. z inicjatywy Chełmskiej Rady Seniorów działającej przy Prezydencie Miasta Chełm zostały podjęte poniższe inicjatywy mające na celu aktywizację i integrację osób starszych:

- w celu usprawnienia komunikacji z osobami starszymi utworzono profil Chełmskiej Rady Seniorów, na którym na bieżąco publikowane są informacje dotyczące działalności Rady, jej inicjatyw oraz komunikaty i informacje istotne dla osób starszych,
- spotkania z przedstawicielami Klubów Seniora oraz organizacji działających na rzecz osób starszych, których celem jest zacieśnianie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz seniorów, usprawnienie przepływu informacji kierowanych do osób starszych oraz wzmacnianie współdziałania przy realizacji inicjatyw skierowanych do środowiska senioralnego. Jednym z tematów było włączenie klubów w organizację wydarzenia pn. „Chełmskie Senioralia 2025”, które odbyło się w dniu 26 września 2025 r. Wydarzenie promowało aktywność osób starszych i obejmowało m.in. prezentację twórczości seniorów, porady zdrowotne, badania profilaktyczne oraz spotkanie integracyjne,
- promocja Chełmskiej Rady Seniorów w Radiu Bon Ton, w celu dotarcia z informacją o działaniach Rady do jak najszerszego grona odbiorców,
- W dniu 28 października 2025 r. w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim odbył się Kongres Senioralny, w którym uczestniczyli przedstawiciele Chełmskiej Rady Seniorów. Podczas spotkania wymieniano się doświadczeniami oraz kontaktami celem współpracy w szerszym obszarze,
- Członkowie Rady w dniu 4 listopada 2025 r. wzięli udział w badaniu realizowanym na potrzeby opracowania raportu dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy, którego celem było lepsze rozpoznanie potrzeb i wyzwań w obszarze aktywizacji oraz wsparcia osób starszych,
- inicjatywa dyżurów dla seniorów pn. „Srebrne Środy”, podczas których mieszkańcy miasta mogli spotkać się z członkami Rady, zgłaszać swoje potrzeby i problemy oraz przedstawiać propozycje działań na rzecz środowiska senioralnego. Dyżury odbyły się w listopadzie i grudniu

2025 r.

- organizacja świątecznego spotkania senioralnego w Urzędzie Miasta Chełm (11 grudnia 2025 r.). W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele klubów seniora oraz organizacji pozarządowych, w tym działających na rzecz osób starszych. Wydarzenie miało charakter integracyjny i służyło wzmocnieniu współpracy środowisk działających na rzecz seniorów.

5. Do połowy 2026 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie realizować będzie projekt pn. „Polityka Senioralna EFS +. W 2025 r. z programu korzystało 30 osób w wieku 60+, zamieszkujących na terenie Miasta Chełm. Program ma na celu zapewnienie wsparcia poprzez umożliwienie skorzystania z oferty Dziennego Domu Senior+ w Chełmie.

Podstawowy zakres usług obejmował organizację czasu wolnego w atrakcyjny i bezpieczny sposób, wykłady, pogadanki, spotkania tematyczne, gimnastykę usprawniającą, wycieczki, spotkania plenerowe, zajęcia kulinarne, plastyczne, rękodzieła, kosmetyczne, muzyczne.

6. Podniesienie poziomu umiejętności cyfrowych mieszkańców Chełma to cel projektu związanego z uruchomieniem pierwszego w mieście Klubu Rozwoju Cyfrowego z siedzibą w Chełmskiej Bibliotece Publicznej przy ul. Partyzantów 40. Grupę docelową projektu stanowić będzie grupa 336 mieszkańców Chełma, osób powyżej 18 roku życia zagrożonych wykluczeniem cyfrowym, które nie posiadają podstawowych kompetencji cyfrowych lub chcących rozwijać posiadane umiejętności.

W ramach projektu w 2025 r. zatrudniono dwóch edukatorów oraz czterech pracowników związanych z techniczną obsługą realizacji zadania. Zakupiono sprzęt i wyposażenie niezbędne do prowadzenia usług szkoleniowych m.in. laptopy, tablety, smartfony, urządzenia peryferyjne oraz biurka, krzesła, materiały szkoleniowe.

W 2025 roku z oferty Klubu skorzystały łącznie 504 osoby. Swoje kompetencje cyfrowe podniosło 99 osób, udzielono 405 porad.

Zadanie jest realizowane w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 – 2027.

7. W ramach rozwoju polityki senioralnej w przestrzeni chełmskiego Senior Cafe przez cały 2025 r. odbywały się spotkania i warsztaty skierowane do osób starszych. Do dyspozycji seniorów jest dobrze wyposażone zaplecze kuchenne, które ułatwia organizację spotkań. Działania przyczyniły się do integracji środowiska seniorów, zwiększenia ich aktywności społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

8. W 2025 r. kontynuowana była budowa „Centrum opiekuńczo – mieszkalnego w Chełmie”. Koszt inwestycji to 2.890.000,00 zł, z czego ponad 2 mln 760 tys. zł pochodzi ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach programu „Centra opiekuńczo – mieszkalne”. Zakończenie inwestycji przewidziano na I kwartał 2026 r.

9. Miasto zleciło opracowanie koncepcji przebudowy kamienicy przy ul. Obłońskiej 14, zadanie zostało ukończone w lutym 2025 r. Złożony został do wniosek Ministerstwa Infrastruktury o odstępstwo od warunków technicznych. W 2025 r. Miasto zleciło również opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy sieci oraz przyłączy ciepłowniczych do projektowanych komunalnych budynków wielorodzinnych przy ul. Fabrycznej w ramach zadania pn. „Budowa komunalnych budynków wielorodzinnych”. Termin wykonania inwestycji to marzec 2026 r.

10. Zrealizowane zostało zadanie związane z przebudową pomieszczenia piwnicznego na potrzeby budowy indywidualnego węzła cieplnego w budynku mieszkalnym przy ul. Sienkiewicza 18. Zakres rzeczowy robót obejmował prace dostosowujące pomieszczenie piwniczne na potrzeby węzła cieplnego, osuszenie, odgrzybienie, odsolenie ścian, naprawę i przebudowę instalacji wodnej, otynkowanie ścian, sufitu, wykonanie instalacji oświetleniowej, wymianę drzwi.

Ochrona zasobów dziedzictwa i rozwijanie oferty usług kulturalnych

Miasto prowadziło działania na rzecz zwiększenia dostępności i atrakcyjności oferty kulturalnej oraz ochrony dziedzictwa lokalnego.

Działania:

1. W 2025 r. Chełmski Dom Kultury zorganizował około 200 wydarzeń kulturalnych oraz seansów kinowych, gromadzących łącznie około 200 tys. widzów. Oferta wydarzeń artystycznych oraz seansów kinowych była zróżnicowana i dostosowana zarówno do potrzeb odbiorców, jak też do możliwości technicznych i finansowych Chełmskiego Domu Kultury. Podejmowano także działania wspólne z podmiotami trzeciego sektora przy współorganizacji poszczególnych inicjatyw. Placówka była organizatorem szeregu cyklicznych wydarzeń artystycznych m. in. koncertów świątecznych, wakacyjnych koncertów Muzyczna Studnia, wakacyjnego Kina Letniego pod Gwiazdami, potańcówek Roztańczona Studnia, Festiwalu Dwudziestolecia Międzywojennego Retro Fest, festiwalu teatralnego OSPTA, koncertu Niepodległa 11 listopada. Oferta ChDK jest dostępna dla osób z niepełnosprawnościami – zarówno sala kinowa w Centrum Kultury Zorza, jak i sala widowiskowa ChDK są dostępne dla

osób z niepełnosprawnością ruchową. Ponadto, obie sale są wyposażone w pętle indukcyjne dla osób niedosłyszących. Wiele wydarzeń organizowanych przez ChDK jest dostępnych bezpłatnie (koncerty Muzyczna Studnia, seanse kina letniego, festiwal Retro Fest, potańcówki, festiwal teatralny OSPTA, festyny i pikniki), co przeciwdziała wykluczeniu i wyrównuje szanse uczestnictwa w kulturze osób zagrożonych marginalizacją.

2. Na przestrzeni 2025 r. w Muzeum Ziemi Chełmskiej czynne były 4 wystawy stałe, 20 wystaw czasowych, 1 wystawa plenerowa. Dodatkowo placówka zorganizowała Festiwal Kultury Żydowskiej, Noc Muzeów, konkurs ekologiczny, szereg wykładów, zajęć i warsztatów. Muzeum realizowało projekt „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii”, w ramach którego zorganizowano szereg warsztatów i zajęć muzealnych wspierających rozwój osobisty i społeczny dzieci, młodzieży i dorosłych. Przeprowadzono 26 różnorodnych spotkań, w tym popołudniowe i weekendowe zajęcia w przestrzeniach muzealnych, arteterapię, warsztaty tematyczne i plastyczne, spacer historyczne oraz wydarzenia specjalne (koncert podczas Nocy Muzeów, Lato w Muzeum). Działania Muzeum skierowane były do wszystkich grup wiekowych. W celu dotarcia do jak największej grupy odbiorców informacje o działaniach prezentowane są na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych – Facebook, Instagram, You Tube. Informacje o muzealnych wydarzeniach przekazywane są do prasy, radia i telewizji.

3. W 2025 roku Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti wyszła z szeroką ofertą kulturalną poprzez organizację cyklicznych i okazjonalnych wydarzeń, różnorodnych tematycznie projektów:

- ✓ Wydarzenia cykliczne: Chełmskie Spotkania z Literaturą oraz Chełmskie Targi Książki, Poznaj historię swojego miasta, Pasja i kariera, Dyskusyjne Klubu Książki, Klub Dobrego Filmu, Noc Bibliotek, cykl Biblioteka dla Seniora – Cybersenior, Rozmowy o książce,
- ✓ Wydarzenia zrealizowane w 2025 r.: Bliżej natury – dalej od uzależnień Edycja 2025 – program z zakresu polityki społecznej; „Chrobry i Grody Czerwieńskie – Dziedzictwo korony”, Program Dotacyjny „Patriotyzm Jutra. Wielkie Rocznice; „W drogę po przyrodę!”, konkurs Fabryka eko-pomysłów, Biblioteka dla wszystkich – FRIS.

Biblioteka stale współpracuje z placówkami oświatowymi, klubami sportowymi, podmiotami trzeciego sektora przy organizacji warsztatów, lekcji bibliotecznych, spotkań autorskich dedykowanych dzieciom i młodzieży. Są to m.in. Fundacja Cemex Budujemy Przyszłość, Stowarzyszenie Werwa, Fundacja Starego Psa u Psiej Mamy, Automobil Klub Chełmski, Stowarzyszenie Twórcze Pasja, Hufiec ZHP Chełm.

4. Miasto Chełm jest siedzibą Muzeum Pamięci Ofiar Rzezi Wołyńskiej oraz Centrum Prawdy i Pojednania im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego (w organizacji). W listopadzie 2025 r. władze miasta podpisały umowę z wykonawcą, którego zadaniem będzie opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla przedsięwzięcia. Termin wykonania zamówienia to 8 miesięcy od podpisania umowy.

5. W grudniu 2025 r. Miasto Chełm podpisało umowę z wykonawcą na realizację prac adaptacyjnych budynku dawnego Młyna Michalenki przy ul. Lubelskiej. W odrestaurowanym obiekcie znajdzie swoją siedzibę Centrum Kultury „Stary Młyn”, które w przyszłości wzbogaci ofertę kulturalną miasta o nową przestrzeń teatralną i widowiskową. W „Centrum Kultury Stary Młyn” swoje miejsce znajdą m.in. Teatr Ziemi Chełmskiej oraz Muzeum Ziemi Chełmskiej. Prace potrwać do połowy 2028 r. Dofinansowanie do realizacji przedsięwzięcia pozyskano w ramach działania FENX.07.01 Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej, priorytet FENX.07 Kultura Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

6. Wszystkie informacje na temat oferty kulturalnej, a więc wydarzeń odbywających się w mieście na przestrzeni całego 2025 r. były publikowane w mediach społecznościowych Miasta oraz podległych jednostek. Na grudniowym posiedzeniu Chełmska Rada Kultury zatwierdziła kalendarz imprez kulturalnych na 2026 rok.

Atrakcyjna oferta sportowo-rekreacyjna

W 2025 r. Miasto rozwijało ofertę sportowo-rekreacyjną, wspierając aktywność fizyczną mieszkańców oraz organizację wydarzeń sportowych.

Działania:

1. Trwają prace przy przebudowie stadionu miejskiego wraz z boiskami treningowymi.

Przedmiotem inwestycji pn. „Lubelskie Centrum Piłki Nożnej” jest realizacja prac budowlanych w zakresie obejmującym przebudowę i rozbudowę Stadionu Miejskiego przy ul. 1 Pułku Szwoleżerów, budowę trzech boisk treningowych przy ul. 1 Pułku Szwoleżerów 15, Stefana Batorego 1 oraz przy ul. Ceramicznej. Inwestycja jest dofinansowana z Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Nowy stadion miejski ma mieć minimum 4500 miejsc siedzących w tym wszystkie miejsca zadaszone, z boiskiem z naturalną nawierzchnią trawiastą wyposażoną w system nawadniania, odwodnienia i podgrzewania, spełniający standardy, zgodnie z aktualnymi wymogami UEFA dla stadionów III kat. i PZPN dla klubów I ligi piłkarskiej. Jako pierwszy

do użytku przekazany został obiekt przy ul. Ceramicznej: pełnowymiarowy, z nawierzchnią sztuczną i trzymetrowymi strefami bezpieczeństwa przy liniach bocznych oraz pięciometrowymi za każdą z bramek.

Mobilne trybuny boiska pomieszczą 200 osób. Obiekt spełnia wymogi PZPN dla boisk, na których mogą być rozgrywane mecze III ligi piłkarskiej oraz Centralnej Ligi Juniorów. Termin realizacji całego przedsięwzięcia do 31 grudnia 2026 r.

2. W 2025 r. zrealizowano inwestycję związaną z montażem monitoringu wizyjnego na stadionie lekkoatletycznym przy ul. Szpitalnej 14 w Chełmie w ramach zadania – Zabezpieczenie obiektów sportowych na terenie Miasta Chełm.

3. Zmodernizowane zostały dwa kompleksy sportowe „ORLIK”. Przy ulicy Wołyńskiej 1 zakres prac dotyczył wymiany nawierzchni boisk sportowych (do piłki nożnej, koszykówki), modernizacji ogrodzenia, wymiany elementów wyposażenia kompleksu oraz wymiany urządzeń sportowych. Z kolei przy ulicy Sienkiewicza 22 prace dotyczyły wymiany nawierzchni boisk sportowych (do piłki nożnej, koszykówki), modernizacji ogrodzenia i wymiany urządzeń sportowych.

4. Zakończono inwestycję dotyczącą budowy boiska sportowego przy I Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Czarnieckiego. Zakres rzeczowy obejmował budowę boiska, bieżni, skoczni do skoku wzwyż, rzutni do pchnięcia kulą, obiektów małej architektury, masztów oświetleniowych wraz z odcinkiem doziemnym instalacji elektroenergetycznej, instalacji drenażu i kanalizacji deszczowej, ogrodzenia, remontu istniejących schodów i utwardzenia terenu.

5. Ukończono budowę boiska do piłki ręcznej, koszykówki i siatkówki przy ul. Makowej. Wykonano roboty w zakresie różnych nawierzchni, instalacji ogrodzeń, płotów i sprzętu ochronnego, mebli ulicznych, wymieniono oprawy oświetleniowe.

6. Trwa realizacja inwestycji pod nazwą Rewitalizacja terenów rekreacyjno –sportowych Miasta Chełm dofinansowanej z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład. Docelowo, do końca I kwartału 2026 r. wykonane zostaną zadania związane z budową nowego kortu tenisowego, boiska do piłki plażowej oraz placu zabaw, renowacji ogrodzenia kortów tenisowych przy Zespole Szkół Energetycznych i Transportowych oraz budową placu zabaw przy SP nr 8 z dodatkowym kortem tenisowym i renowacją skweru przyszkolnego, kompleksowym remontem boiska wielofunkcyjnego przy SP nr 7, budową placu zabaw przy SP nr 11,

modernizacją placu zabaw przy ul. Wiejskiej, wykonaniem ogrodzenia przy SP nr 3, budową boiska do piłki plażowej i bieżni, placu zabaw przy SP nr 7.

W 2025 r. wykonane zostały:

- renowacja ogrodzenia kortów tenisowych przy Zespole Szkół Energetycznych i Transportowych,
- kompleksowy remont boiska wielofunkcyjnego przy SP nr 7,
- budowa placu zabaw przy SP nr 11,
- modernizacja placu zabaw przy ul. Wiejskiej,
- wykonanie ogrodzenia przy SP nr 3,
- budowa boiska do piłki plażowej i bieżni.

Pozostałe zadania znajdują się w trakcie realizacji.

7.Trwa budowa nowych boisk wielofunkcyjnych wraz z zadaszeniami o stałej konstrukcji przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi, przy Szkole Podstawowej Nr 7 im. gen. Władysława Sikorskiego boisko nr 1 i boisko nr 2, przy II Liceum Ogólnokształcącym im. gen. Gustawa Orlicz-Dreszera. Roboty budowlane obejmują też elementy infrastruktury towarzyszącej w zakresie budowy zaplecza sanitarno-szatniowego, instalacji trybun, ławek, strzelnicy laserowej. Wydłużony termin realizacji zadania to 31.03.2026 r.

8.W odniesieniu do działania Zagospodarowanie zbiornika wodnego „Glinianki” Miasto Chełm przystąpiło do realizacji projektu „Rewitalizacja oraz udostępnianie atrakcji turystycznych przy zbiornikach wodnych CHOF”, w ramach Działania 11.2 Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i zrównoważony rozwój turystyki obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typy projektów 1,2,3) Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

Celem projektu jest rozwój turystyki i stworzenie miejsc wypoczynku na obszarach zbiorników wodnych Chełmskiego Obszaru Funkcjonalnego wraz z zapewnieniem dostępności obiektów, w tym dla osób z niepełnosprawnościami. Prace budowlane koncentrować się będą na przystosowaniu istniejącego zbiornika wodnego „Glinianki” do celów turystycznych i rekreacyjnych. Zakres prac obejmuje likwidację grobli i połączenie zbiorników, ukształtowanie terenu kąpieliska; budowę 12 pomostów, budowę budynku gastronomicznego, budynku do obsługi pola kempingowego z łazienkami, budowę boiska wielofunkcyjnego, siłowni plenerowej, placów zabaw wyposażonych w urządzenia zabawowe, kortu tenisowego, montaż

dotychczasowych elementów małej architektury. Dodatkowo wykonane zostaną miejsca parkingowe, alejki spacerowe, rowerowe, oświetlenie kompleksu, jego monitoring, nasadzenia drzew.

9. W sierpniu 2025 r. Miasto otrzymało wstępną promesę z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania inwestycyjnego pn. "Budowa Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Kumowej Dolinie w Chełmie". Kwota wnioskowanych środków to 30.000.000,00 zł.

10. W 2025 r. Miasto podpisało umowę z wykonawcą prac budowlanych związanych z modernizacją Ogródka Jordanowskiego. Dofinansowanie na realizację przedsięwzięcia pochodzi z programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027, w ramach Działania 2.2 Adaptacja do zmian klimatu. Dostosowanie miast do ekstremalnych stanów pogodowych.

Zakres rzeczowy projektu obejmuje opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę oraz realizacja robót budowlanych. Wykonane zostaną nawierzchnie przepuszczalne, chodnik rampowy, elementy infrastruktury dla zwierząt, instalacje sanitarna, wodociągowa i elektryczna. Powstaną elementy wspomagające retencję wód opadowych i zwiększające bioróżnorodność - ogród deszczowy, rabaty bioretencyjne, nowe nasadzenia zieleni (trawnik, drzewa, krzewy, byliny, rośliny cebulowe, pnącza), a istniejąca zieleń zostanie poddana zabiegom pielęgnacyjnym.

W celu łagodzenia skutków upałów zainstalowane zostaną zraszacze na placu zabaw dla dzieci, źródła wodne i punkt poboru wody. Zamontowane zostaną nowe elementy małej architektury (stoliki, ławki, leżaki, kosze na odpady, hamaki, stojaki na rowery, tablice edukacyjne i informacyjne) oraz atrakcyjne urządzenia zabawowe. Wykonana zostanie także zewnętrzna instalacja oświetlenia terenu i instalacja monitoringu. Przewidziano również montaż budynku toalety i budynku technicznego. Zakończenie prac zaplanowane jest na koniec 2027 r.

11. W maju 2025 r. Miasto podpisało umowę o dofinansowanie zadania inwestycyjnego pod nazwą „Budowa zadaszonego lodowiska przy ul. H. Sienkiewicza w Chełmie” w ramach Programu Budowy Lodowisk – edycja 2024 ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Umowa dotyczy budowy krytego lodowiska z funkcją rolkowiska, boiska do unihokeja wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym. Termin realizacji zadania – do 31.10.2027.

12. Przez cały 2025 r. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Chełmie organizował liczne zajęcia

sportowe zachęcające dzieci, młodzież i dorosłych w każdym wieku do aktywności fizycznej. Zorganizowano m.in. ferie na sportowo, ligę wakacyjną, memoriały sportowe, turnieje rekreacyjne. Informacje o zajęciach i wydarzeniach były promowane w mediach społecznościowych MOSiR i miasta, a Miasto Chełm ogłaszało konkursy na realizację zadań w zakresie upowszechniania kultury fizycznej.

Wzmacnianie chełmskiego społeczeństwa obywatelskiego

Miasto podejmowało działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz współpracy z mieszkańcami i organizacjami społecznymi.

Działania:

1. Od 2024 r. mieszkańcy Chełma mogą ubiegać się o Karty Chełmianina, pozwalające korzystać ze zniżek i ulg u partnerów Programu Karty Chełmianina. W 2025 r. w wersji plastikowej wydano 2103 karty, zaś w aplikacji mobilnej – 1731. W przedsięwzięciu uczestniczy 33 partnerów: sklepy, punkty usługowe, kawiarnie, restauracje, stacje paliw. Najczęściej chełmianie korzystają ze zniżek na miejskiej stacji paliw oraz przy zakupie biletów w Chełmskim Domu Kultury. Inicjatywa sprzyja budowaniu tożsamości lokalnej mieszkańców miasta.

2. W 2025 r. mieszkańcy Chełma wzięli udział w konsultacjach społecznych dotyczących:

- ✓ zmiany granic administracyjnych pomiędzy Miastem Chełm a Gminą Chełm,
- ✓ projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełm na lata 2024-2030,
- ✓ projektu budowy nowej siedziby muzeum w ramach przygotowywanego wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia pn. "Chełm – nowa siedziba muzeum",
- ✓ zmian w uchwale Nr LXIX/547/22 Rady Miasta Chełm z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, na terenie Miasta Chełm.

3. W ramach wzmacniania społeczeństwa obywatelskiego kontynuowano działania mające na celu aktywizację społeczności lokalnej oraz zwiększenie udziału mieszkańców w procesie podejmowania decyzji o rozwoju miasta. Kluczowym narzędziem w tym zakresie był Budżet Obywatelski, cieszący się coraz większym zainteresowaniem i świadczący o rosnącym zainteresowaniu i gotowości mieszkańców do aktywnego współdecydowania o przyszłości miasta. Chełmianie złożyli 112 projektów. Budżet Obywatelski potwierdził swoją rolę jako

skutecznego mechanizmu partycypacji publicznej. W 2025 r. w ramach budżetu obywatelskiego realizowane były zadania:

- 1) Budowa parkingu z płyt ażurowych przy Szkole Podstawowej Nr 4 - zakończone w sierpniu 2025 r.
- 2) Remont ul. Orłąt Lwowskich - zakończone w październiku 2025 r.
- 3) Kompleksowa rewitalizacja skweru u zbiegu ulic Sienkiewicza i Mickiewicza. Zakres prac obejmował rozbiórkę istniejącej nawierzchni asfaltowej, demontaż elementów małej architektury, wykonanie nawierzchni z kostki betonowej, montaż parkletów i pergoli oraz nasadzenia zieleni. Zadanie zakończono w listopadzie 2025 r.
- 4) Poprawa estetyki bezpieczeństwa przy Szkole Podstawowej Nr 2 – zakończone w listopadzie 2025 r.
- 5) Wykonanie progów zwalniających na ul. J. Kochanowskiego – zakończone we wrześniu 2025 r.
- 6) Ogrodzenie Szkoły Podstawowej Nr 7 – zakończone w listopadzie 2025 r.

4. Współpraca Miasta Chełm z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2025 roku przebiegała w oparciu o zapisy art. 5 ww. ustawy jak również przyjęty Uchwałą Nr XXVI/18425 Rady Miasta Chełm z dnia 28 października 2025 r. Program współpracy Miasta Chełm z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2026 rok.

Współpraca ta w sferze zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 cytowanej ustawy ma charakter finansowy i pozafinansowy. Współpraca finansowa Miasta Chełm z organizacjami pozarządowymi opierała się na zleceniu podmiotom programu realizacji zadań publicznych w formie:

- wspierania wykonania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji lub
- powierzenia wykonania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji.

Prezydent Miasta Chełm ogłosił 11 otwartych konkursów ofert. Zawarto 57 umów na realizację zadań publicznych. Zadania publiczne w ramach otwartego konkursu ofert w 2025 roku były zlecane w n/w sferach zadań publicznych:

- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
- pomoc społeczna, w tym pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,

- działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie określonym w pkt 1-32a w/w ustawy,
- działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży,
- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- turystyka i krajoznawstwo,
- podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa, udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Z postępowań konkursowych przeprowadzonych przez poszczególne Departamenty Urzędu Miasta Chełm w 2025 roku wynika, iż na realizację zadań przekazano organizacjom pozarządowym kwotę ogółem 3 003 463,62 zł:

- 1) w zakresie Departamentu Spraw Obywatelskich – 2 288 463,62 zł,
- 2) w zakresie Wydziału Promocji, Kultury i Sportu – 654 800,00 zł,
- 3) w zakresie Departamentu Oświaty – 50 000,00 zł.

Dotacja wykorzystana na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w 2025 roku wynosi ogółem 2 993 263,62 zł.

W oparciu o ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w ramach działania merytorycznego Departamentu Spraw Obywatelskich ogłoszono 8 otwartych konkursów ofert, na które organizacje pozarządowe złożyły 13 ofert, zawarto 8 umów na łączną kwotę 1.901.534,59 zł. W ramach działania merytorycznego Wydziału Promocji, Kultury i Sportu ogłoszono 4 otwarte konkursy ofert, na które organizacje pozarządowe złożyły 56 ofert, zawarto 46 umów na łączną kwotę 654.800,00 zł. W ramach działania merytorycznego Departamentu Oświaty ogłoszono 1 otwarty konkurs ofert, na który organizacje pozarządowe złożyły 5 ofert, zawarto 4 umowy na łączną kwotę 50 000,00 zł.

W roku 2025 Prezydent Miasta Chełm zlecał również w ramach konkursów ofert realizację zadań organizacjom pozarządowym w oparciu o art. 13 oraz 14 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym. W oparciu o powyższą procedurę w 2025 roku zlecano realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego określonych w:

- Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmie na lata 2022-2025,
- Programie Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2024 – 2026,

- Programie Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2021 - 2025.

W oparciu o powyższą procedurę w ramach działania merytorycznego Departamentu Spraw Obywatelskich ogłoszono 3 konkursy ofert, na które organizacje pozarządowe złożyły 31 ofert, zawarto 19 umów na łączną kwotę 201.040,00 zł.

W ramach działania merytorycznego Wydziału Promocji, Kultury i Sportu ogłoszono 1 konkurs ofert, zawarto 6 umów na łączną kwotę 150.000,00 zł.

Dodatkowo w 2025 roku organizacje pozarządowe złożyły 2 oferty na realizację zadań publicznych w oparciu o art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W wyniku powyższej procedury zawarto 2 umowy, przekazano organizacjom pozarządowym dotację w łącznej kwocie 13.000,00 zł.

Łącznie w 2025 roku w ramach procedury wynikającej z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, przekazano organizacjom pozarządowym kwotę 201.040,00 zł.

W roku 2025 prowadzono również szereg działań w ramach współpracy pozafinansowej, między innymi.:

- wyłoniono Laureata konkursu o przyznanie Nagrody Prezydenta Miasta Chełm dla organizacji pozarządowej wyróżniającej się w działaniach na rzecz społeczności lokalnej w 2024 roku,
- wyłoniono Laureata Konkursu „Społecznik Roku”,
- współorganizowano wydarzenie promujące organizacje pozarządowe pn. "Chełmski Dzień Organizacji Pozarządowych",
- bezpłatnie udostępniano organizacjom pozarządowym salę oraz obiekty sportowe na organizowane przez nich przedsięwzięcia.

Kompleksowa rewitalizacja Miasta Chełm

W 2025 r. kontynuowano działania związane z rewitalizacją przestrzeni miejskiej oraz poprawą jakości życia na obszarach zdegradowanych.

Działania:

1. W 2025 r. Miasto Chełm złożyło wniosek o dofinansowanie inwestycji „Restauracja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego Miasta Chełm – Centrum Dialogu Kultur” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, Działanie 11.1 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich (typ projektu 1) Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie. W ramach przedsięwzięcia zamierza przeprowadzić prace restauratorskie, konserwatorskie i rewitalizacyjne Pałacu Biskupów na Górze Chełmskiej. W odrestaurowanym

budynku funkcjonować będzie Centrum Dialogu Kultur.

Zakres rzeczowy projektu obejmie wymianę konstrukcji i pokrycia dachowego, wymianę instalacji centralnego ogrzewania, wodno-kanalizacyjnej, wentylacyjnej, elektrycznej, alarmowej i monitoringu, wykonanie izolacji ścian fundamentowych, renowacji tynków zewnętrznych i wewnętrznych, wzmocnienie konstrukcji stropów, wykonanie posadzek i podłóg, stolarki okiennej i drzwiowej, zagospodarowanie tarasów, ogrodów, remont murów.

2. We wrześniu 2025 r. rozpoczęły się prace rewitalizacyjne na terenie Parku Międzyosiedlowego na Oś. XXX-lecia (Park Polan). Inwestycja jest prowadzona w ramach projektu: „Chełm dla klimatu - Rewitalizacja Parku Międzyosiedlowego na Oś. XXX-lecia w Chełmie”, Działanie 2.2. Adaptacja do zmian klimatu programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021 – 2027. Wybudowane zostaną urządzenia hydrotechniczne: rów chłonny, powierzchniowy i podziemny zbiornik retencyjny, obiekty z funkcją retencji. Zmodernizowane zostaną elementy infrastruktury parku (obiekty małej architektury), tak aby był on w jak najwyższym stopniu użytkowy i przyjazny dla mieszkańców. Zakupione zostaną panele fotowoltaiczne, turbina wiatrowa, elementy małej architektury, takie jak ławki, słupy oświetleniowe, kosze na śmieci, pergole, stojaki na rowery, wyposażenie placu zabaw, tablice edukacyjne, leżaki, rzeźby, stół piknikowy, toaleta kontenerowa. Pojawią się nowe nasadzenia zieleni.

Dotychczas wykonano prace rozbiórkowe, usunięto istniejące nawierzchnie z alejek, przygotowano podkład pod zbiornik retencyjny, usunięto stare drzewa i krzewy, w celu nowych nasadzeń. Rewitalizacja Parku Polan zakończy się w 2026 r.

3. W 2025 r. Miasto podpisało umowę z wykonawcą prac budowlanych związanych z modernizacją Ogródka Jordanowskiego. Dofinansowanie na realizację przedsięwzięcia pochodzi z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Działania 2.2 Adaptacja do zmian klimatu. Dostosowanie miast do ekstremalnych stanów pogodowych, programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027. Zakres rzeczowy projektu obejmuje opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę oraz realizacja robót budowlanych. Szczegółowy opis zadania na stronie 24.

4. W 2025 r. kontynuowano bieżące prace konserwacyjno-remontowe w Chełmskich Podziemiach Kredowych. Obiekt był tymczasowo zamknięty na początku stycznia z powodu prac porządkowych i konserwacyjnych. Kontynuowano również działania związane z rewitalizacją otoczenia podziemi (m.in. budynek wyjścia).

5. W ramach zadań własnych w 2025 r. zostały wykonane nasadzenia na terenach zieleni miejskiej:

- 303 szt. drzew, w tym: brzoza pożyteczna 'Doorenbos', buk pospolity 'Dawyck Purple', dąb szypułkowy 'Fastigiata', glóg dwuszyjkowy 'Paul's Scarlet', grab pospolity 'Fastigiata', lipa drobnolistna 'Greenspire', jabłoń rajska 'Royalty', jarząb szwedzki, klon pospolity 'Crimson King', klon jawor, klon pospolity "Globosum", klon pospolity 'Royal Red', lipa szerokolistna 'Fastigiata', morwa biała 'Pendula', robinia akacjowa 'Umbraculifera', sosna czarna w odm. 'Fastigiata' , 'Austriacka', surmia bignoniowa 'Nana', wiśnia piłkowana 'Kanzan', wiśnia osobliwa 'Umbraculifera';

- 488 szt. krzewów, w tym: żywotnik zachodni 'Danica', żywotnik zachodni 'Smaragd', perukowiec podolski 'Royal Red', jałowiec łuskowaty Blue Carpet, mahonia pospolita, irga płożąca Major, forsycja pośrednia 'Minigold', tawuła wczesna, tawuła japońska 'Golden Princess', ostrokrzew karbowanolistny 'Convexa', berberys Thunberga ATROPURPU-REA NANA, berberys Thunberga 'Orange Ice'.

Nasadzenia ww. materiału szkółkarskiego dokonano zgodnie ze sztuką ogrodniczą w pasach drogowych (m. in. ul. 11 Listopada, ul. Piękna, ul. I. Mościckiego, ul. Podgórze, ul. Lubelska, ul. E. Dembowskiego, ul. Szarotki, ul. Zawadówka, ul. Kredowa, ul. Makowa, ul. Bydgoska, ul. Włodawska, ul. Różana, ul. J. Słowackiego, ul. Wołyńska, ul. Hutnicza, ul. H. Sienkiewicza, ul. Graniczna, ul. T. Czackiego, ul. Zachodnia, ul. Jagiellońska, ul. Leśna, ul. Wołyńska.

Wzmocnienie instytucjonalne samorządu lokalnego i jego jednostek

Miasto podejmowało działania na rzecz poprawy efektywności funkcjonowania administracji oraz jakości świadczonych usług publicznych.

Działania:

1. Miasto kontynuowało realizację projektu partnerskiego pn. „Wdrożenie e-usług publicznych dla mieszkańców Gminy Kamień oraz Miasta Chełm” Działanie 2.2 Cyfrowe Lubelskie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (typ projektu 1,2,3,4) Priorytetu II Transformacja gospodarcza i cyfrowa regionu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. W odniesieniu do Miasta Chełm inwestycje dotyczyć będą rozszerzenia obszaru usług, z których zainteresowani będą mogli skorzystać cyfrowo. Całkowita wartość projektu: 4.211.518,12 PLN, wnioskowane dofinansowanie: 3.579.790,39 PLN.

2. Realizacja projektu „Cyberbezpieczny Samorząd – Miasto Chełm Zwiększenie cyfryzacji i poziomu Cyberbezpieczeństwa urzędu” w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027 (FERC) Działanie 2.2. Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. W 2025 r. Miasto ogłosiło dwa postępowania dotyczące wyłonienia wykonawców poszczególnych zadań, tj. inżyniera projektu Inżynier Projektu oraz opracowania i wdrożenia Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji.

3. W 2025 r. został opracowany plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Plan jest dostępny w BIP Urzędu Miasta Chełm.

1) W zakresie dostępności cyfrowej:

- ✓ prowadzono coroczny przegląd deklaracji dostępności stron internetowych Urzędu Miasta Chełm pod kątem ich aktualności (do 31 marca każdego roku) oraz każdorazowo w przypadku zmian mogących wpływać na poziom dostępności cyfrowej,
- ✓ przeprowadzono samoocenę dostępności cyfrowej czterech stron internetowych Urzędu Miasta Chełm. Oceny dokonano zgodnie ze standardem WCAG 2.1, przy użyciu narzędzi takich jak WAVE, validator.nu oraz Colour Contrast Analyser. Wyniki posłużyły do aktualizacji deklaracji dostępności.

2) W zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:

- ✓ zapewniono możliwość korzystania z usługi tłumacza języka migowego online, na stronie internetowej urzędu dostępna jest informacja o zakresie działalności w języku migowym, natomiast w Biuletynie Informacji Publicznej udostępniono ETR (tekst łatwy do czytania),
- ✓ w budynkach Urzędu Miasta Chełm funkcjonują pętle indukcyjne (ul. Lubelska 65, Lubelska 63, Obłońska 20, Poczтовая 50, Wołyńska 57C),
- ✓ w wybranych lokalizacjach urzędu działają znaczniki głosowe ułatwiające orientację w przestrzeni budynku (przy ul. Lubelskiej 65, Obłońskiej 20 oraz Poczтовой 50), z których można korzystać przy użyciu aplikacji mobilnej TOTUPOINT,
- ✓ w budynkach przy ul. Obłońskiej 20, Poczтовой 50, Lubelskiej 63, Lubelskiej 65 oraz Ceramicznej 3E dostępne są plany tyflograficzne ułatwiające poruszanie się po budynku, natomiast w budynku przy ul. Lubelskiej 65 znajduje się terminal multimedialny,
- ✓ osoby ze szczególnymi potrzebami mogą kontaktować się z urzędem za pomocą różnych form komunikacji, m.in. formularza kontaktowego w BIP, poczty elektronicznej, wiadomości SMS /MMS, faksu oraz komunikatorów internetowych dostępnych na

stronie Facebook,

- ✓ oznaczenia w alfabecie Braille'a umieszczono m.in. na drzwiach z numerami pokoi, na poręczach schodów, na tablicach informacyjnych przy drzwiach, na piętrach budynków.

4. W 2025 r. Miasto Chełm rozpoczęło realizację projektu pn. „Dostępny samorząd 2.0”, którego celem jest poprawa dostępności usług publicznych świadczonych przez JST oraz obiektów lub przestrzeni pozostających w dyspozycji JST dla osób ze szczególnymi potrzebami. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego+ w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego; Działanie 3.3 „Systemowa poprawa dostępności”. Na zadania szkoleniowe dla pracowników Urzędu Miasta Chełm oraz wdrożenie działań związanych z dostępnością Miasto otrzymało grant o wartości 300 000,00 zł.

5. W 2025 roku przeprowadzono szkolenie dla wszystkich pracowników Urzędu Miasta Chełm w zakresie korzystania z systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD PUW).

6. Na potrzeby Straży Miejskiej zakupione zostały dron antysmogowy oraz motocykl elektryczny. Dron jest wykorzystywany do kontroli jakości powietrza oraz identyfikacji źródeł emisji zanieczyszczeń (m.in. spalania odpadów). Motocykl elektryczny służy do sprawnego patrolowania terenów miejskich, w tym obszarów trudno dostępnych oraz stref o ograniczonym ruchu pojazdów.

7. Biuro Geodezji i Kartografii prowadzi Projekt „e-Geodezja II – uzupełnienie cyfrowego zasobu geodezyjnego województwa lubelskiego” współfinansowany z funduszy UE na lata 2021-2027. Jego celem jest modernizacja baz danych EGiB, GESUT i BDOT500, zapewniający w 100 % cyfryzację ewidencji gruntów oraz zwiększenie e-usług dla mieszkańców i przedsiębiorców.

8. W 2025 roku wykonano kompletną koncepcję Systemu Informacji Miejskiej. Koncepcja znajduje się obecnie na etapie wdrożeniowym. Realizacja systemu ma na celu ujednoczenie oznakowania miejskiego, poprawę nawigacji w przestrzeni publicznej oraz zwiększenie dostępności informacji dla mieszkańców i turystów.

CEL III: ZAPEWNIENIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU MIASTA POD KĄTEM ŚRODOWISKOWYM, PRZESTYRZENNYM I INFRASTRUKTURALNYM

Zapewnienie nowoczesnej infrastruktury publicznej oraz efektywnego transportu publicznego

W 2025 r. Miasto Chełm realizowało działania ukierunkowane na rozwój infrastruktury technicznej oraz poprawę dostępności komunikacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem transportu publicznego i infrastruktury drogowej.

Działania:

1. W ramach inwestycji związanej z Budową południowej obwodnicy Miasta Chełm - wykonanie Studium Techniczno-Ekologiczno-Środowiskowego (STES): opracowano dokumentację w tym zakresie oraz przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie Studium Techniczno-Ekologiczno-Środowiskowego (STES). Wykonawca zadania dokonał analizy co najmniej dwóch wariantów inwestycyjnych potencjalnego przebiegu obwodnicy południowej miasta Chełm, przy czym jeden z wariantów powinien przebiegać w obszarze wskazanym i zarezerwowanym dla ww. obwodnicy w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Chełm zatwierdzonym Uchwałą Nr XXXVII/466/01 Rady Miejskiej w Chełmie z dnia 28 grudnia 2001 r. Oprócz ww. dwóch wariantów, pod uwagę brany jest również „wariant zerowy”, tj. analiza ruchu i oddziaływania istniejącej drogi, w przypadku niepodjęcia inwestycji oraz wariant jedno jezdniowy.

W toku jest wstępne rozpoznanie warunków gruntowo – wodnych polegające na opracowaniu opinii geotechnicznych, dla każdego wariantu odrębnie.

2. W ramach działań obejmujących budowę/przebudowę/modernizację ulic w roku 2025:

1) Trwały prace związane z kompleksową przebudową ulic Kilińskiego, Grunwaldzkiej, Krańcowej wg formuły zaprojektuj i wybuduj. Termin zakończenia inwestycji to styczeń 2026 r.

2) Zakończyła się przebudowa ulic Stefana Żeromskiego, Granicznej oraz Łowieckiej.

3) Trwały prace związane z realizacją zadania *Kompleksowa modernizacja infrastruktury komunalnej Miasta Chełm*. Docelowo w ramach przedsięwzięcia opracowana zostanie dokumentacja projektowa dla realizacji nowych inwestycji, tj. przebudowa ul. Wirskiego, Wieniawskiego, Karłowicza, Wołyńskiej, Rolniczej, Muzyki.

Według formuły zaprojektuj i wybuduj zostaną wykonane:

- ✓ kompleksowa przebudowa ul. Piwnej, Łącznej, Połanieckiej wraz z parkingiem przy parku XXX-lecia, Traugutta,
- ✓ modernizacja łącznika przy ul. Pilarskiego (z ul. Ogrodową), łącznika ul. Mościckiego,

ul. Droga Męczenników, parking miejski ul. Lubelska oraz parking przy ul. Szkolnej, parkingi przy miejskich cmentarzach,

- ✓ modernizacja oświetlenia ulicznego przy ul. Szczęśliwej oraz budowa oświetlenia ulicznego przy ul. Pięknej,
- ✓ budowa chodnika przy ul. Skorupki i ul. Żwirki i Wigury.

Do końca 2025 r. zrealizowano:

- ✓ budowę chodnika przy ul. Skorupki oraz ul. Żwirki i Wigury,
- ✓ łącznik ul. Mościckiego,
- ✓ modernizację parkingów przy miejskich cmentarzach,
- ✓ przebudowę ul. Piwnej, ul. Połanieckiej wraz z parkingiem przy parku XXX-lecia,
- ✓ ul. Traugutta, ul. Pilarskiego (łącznik z ul. Ogrodową),
- ✓ ul. Droga Męczenników (wymiana nawierzchni),
- ✓ modernizację parkingu miejskiego przy ul. Lubelskiej,
- ✓ modernizację oświetlenia ulicznego przy ul. Szczęśliwej oraz budowę oświetlenia ulicznego przy ul. Pięknej.

W 2026 r. realizowane będą kolejne zadania w ramach zawartej umowy: kompleksowa przebudowa ul. Łącznej oraz modernizacja parkingu miejskiego przy ul. Szkolnej.

3. Zrealizowano zadanie związane z przebudową dróg powiatowych - ulicy Starościńskiej, Juliusza Słowackiego na odcinku od I Pułku Szwoleżerów do Starościńskiej, ulicy Litewskiej i Ignacego Mościckiego.

4. Zakończono zadanie związane z budową pętli autobusowych w Chełmie w ramach przedsięwzięcia – „Zwiększenie zrównoważonej mobilności mieszkańców ChOF” przy ulicach Zawadówka, Ceramiczna oraz Karłowicza.

Kontynuowano przebudowę zajezdni autobusowej na potrzeby obsługi autobusów wodorowych przy ul. Okszowskiej 41 w ramach ww. przedsięwzięcia. Inwestycja obejmuje budowę zespołu budynków na potrzeby obsługi, naprawy i konserwacji taboru autobusowego CLA. W 2025 r. wykonane zostały roboty rozbiórkowe; rozebrano budynek dyspozytorni, warsztaty, ogrodzenie, drogi wewnętrzne, myjnię. Wykonano uzbrojenie terenu, sieci zewnętrzne sanitarne, sieci elektroenergetyczne, instalacje elektryczne, sieci wodno-kanalizacyjne, ogrodzenie terenu, parking zewnętrzny, budynek biurowy. Wykonano konstrukcję hali warsztatowej wraz z zapleczem warsztatowo-technicznym oraz wiaty magazynowe. Na koniec roku trwały prace wykończeniowe wewnątrz w budynkach: biurowym i w warsztatowym.

5. Miasto zleciło opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulic Henryka Sienkiewicza, Gabriela Narutowicza oraz Obłóńskiej. W ramach umowy Wykonawca wykonał dokumentację, przed nim etap ubiegania się o uzgodnienia, pozwolenia, warunki techniczne, pozwolenie na budowę.

6. W 2025 r. do Chełma trafiło 26 autobusów wykorzystujących do napędu energię elektryczną wytworzoną z wodoru. Wszystkie pojazdy przekazane zostały do użytkowania spółce Chełmskie Linie Autobusowe, obsługującej transport publiczny na terenie miasta. Pojazdy zakupione zostały w ramach projektu „Zielony transport miejski w Chełmie” współfinansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w ramach programu priorytetowego nr 3.9 „Ochrona atmosfery Zielony transport publiczny (Faza I)”.

7. W ramach zadania dotyczącego modernizacji istniejących, budowy nowych oraz wyposażenia schronów przeciwlotniczych i schronień przeciwołamkowych dla potrzeb ludności cywilnej miasta Departament Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego w 2025 roku dokonał przeglądu posiadanych miejsc doraźnego schronienia rozmieszczonych na terenie Miasta Chełm zgodnie z wykazem Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, z których miasto jest właścicielem 3 obiektów. Wszystkie zakwalifikowano jako obiekty nie spełniające wymagań, ale mogące spełniać wymagania po wykonaniu prac modernizacyjnych/dostosowujących do obecnych przepisów. Na rok 2026 zaplanowano przebudowę jednego z obiektów. W latach kolejnych planowane jest dostosowanie pozostałych oraz budowa nowych, spełniających wymagania ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej.

8. W odniesieniu do zadania Modernizacja istniejących oraz budowa nowych studni awaryjnych (w tym także niewymagających zasilania – typ abisyński) dla potrzeb mieszkańców miasta w przypadku zanieczyszczenia lub zniszczenia infrastruktury krytycznej w tym zakresie – zgodnie z danymi z Departamentu Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego w Chełmie jest 13 studni awaryjnych. W 2025 roku zostało zakupionych 9 pomp ręcznych wraz z systemem rur do wymiany w istniejących już studniach. W 2026 zaplanowana jest budowa kolejnej studni awaryjnej.

9. Departament Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego w 2025 roku realizował nadzór nad konserwacją istniejącego już systemu monitoringu wizyjnego miasta, który obsługiwany jest przez Straż Miejską.

Ochrona środowiska naturalnego i adaptowanie miasta do zachodzących zmian klimatycznych

Działania Miasta w 2025 r. koncentrowały się na poprawie jakości środowiska oraz wdrażaniu rozwiązań wspierających adaptację do zmian klimatycznych.

Działania:

1. Rozpoczęły się prace związane z termomodernizacją budynków Urzędu Miasta Chełm. Przedsięwzięcie jest realizowane w ramach projektu „Wzrost efektywności energetycznej infrastruktury Miasta Chełm” ze środków: Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Termomodernizacji poddane zostaną budynki przy ul. Lubelskiej 65 i Lubelskiej 63. Zakres rzeczowy prac obejmuje renowację tynków ścian zewnętrznych z malowaniem, docieplenie stropu, wymianę stolarki okiennej, drzwi zewnętrznych od strony parkingu, wymianę podokienników wewnętrznych i parapetów zewnętrznych, remont i konserwację drzwi zewnętrznych od strony ul. Lubelskiej, remont pokrycia dachu z zachowaniem obecnego kształtu i formy, wymianę stropów drewnianych, przebudowę węzłów sanitarnych, przebudowę klatki schodowej, korytarzy do aktualnych przepisów p.poż. oraz w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, roboty instalacyjne sanitarne, elektryczne. Do końca 2025 r. wykonane zostały prace: docieplenie stropu poddasza, termomodernizacja, wymiana stolarki okiennej, wymiana podokienników wewnętrznych i parapetów zewnętrznych. Prace będą kontynuowane w 2026 r.

2. Pod koniec 2025 r. Miasto Chełm podpisało pierwsze 2 umowy z wykonawcami prac termomodernizacyjnych w budynkach 6 placówek oświatowych. Zawarcie kolejnych 2 umów zaplanowane jest na początek 2026 r. Docelowo prace termomodernizacyjne wykonane zostaną w 12 budynkach. Środki na ten cel pozyskane zostały z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, Inwestycja: B1.1.3 Termomodernizacja instytucji edukacyjnych. Prace mające na celu poprawę efektywności energetycznej budynków dotyczą przedszkoli miejskich nr 6, 10, 12, 13, szkół podstawowych nr 1, 4, 5, 7, 8, Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 3 oraz I i II Liceum Ogólnokształcącego. Zakres prac obejmuje kompleksowe działania mające na celu redukcję zużycia energii, a co za tym idzie, zmniejszenie emisji CO₂, obniżenie kosztów eksploatacji budynków i poprawę warunków ich użytkowania. Przeprowadzone zostaną prace dociepleniowe budynków, modernizacyjne w zakresie instalacji c.o., wymieniona zostanie stolarka okienna i drzwiowa zewnętrzna. W 11 placówkach planowana jest instalacja paneli fotowoltaicznych.

3. W 2025 r. trwały kontrole przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej dla województwa lubelskiego. Wymiana starych pieców na paliwo stałe na ekologiczne źródła ciepła od 2021 roku jest obowiązkiem mieszkańców województwa lubelskiego zgodnie z uchwałą nr XXIII/388/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 19 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa lubelskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 25 lutego 2021 r. poz. 917). Prezydent Miasta Chełm, w świetle przedmiotowej uchwały podpisał Zarządzenie nr 325/24 z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie przeprowadzania kontroli i zakazu spalania odpadów na terenie Miasta Chełm, która określa zasady kontroli oraz ramowy harmonogram rutynowych kontroli palenisk w zakresie przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej dla województwa lubelskiego. Kontrole przeprowadzane były przez upoważnionego pracownika Wydziału Ochrony Środowiska Departamentu Komunalnego oraz funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Chełmie. W roku 2025 r. skontrolowano 67 nieruchomości na terenie miasta Chełm. Kontrolą objęto źródła ciepła zlokalizowane w budynkach na osiedlach: Rejowiecka i Działki. W trakcie przeprowadzanych czynności mieszkańców informowano o zasadach prawidłowego stosowania opału oraz o zakazanych źródłach ciepła. Przekazywano również materiały informacyjne, w tym dotyczące właściwego rozpalania pieca. Na urządzeniach grzewczych umieszczano naklejki informacyjne z graniczną datą wymiany kotła, a także informowano o możliwościach uzyskania dofinansowania na wymianę pieców. W ramach projektu „Zintegrowany System Ograniczenia Niskiej Emisji” (ZONE), od II kwartału 2021 roku właściciele oraz zarządcy budynków mieszkalnych i niemieszkalnych zostali zobowiązani do złożenia – w terminie jednego roku – deklaracji dotyczącej posiadanych źródeł ciepła.

Zgodnie z wygenerowanym w dniu 9 stycznia 2026 r. raportem z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków na terenie miasta Chełm zgłoszonych jest:

- 2,74 tys. instalacji klasyfikowanych w klasie 1 i 2 i kotłów bezklasowych,
- 976 instalacji klasyfikowanych w klasie 3 i 4,
- 430 instalacji klasyfikowanych w klasie 5,
- 50 instalacji spełniających standardy ekoprojektu.

4. Na terenie Chełma realizowany jest Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”. Na podstawie porozumienia zawartego 24 lutego 2021 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie utworzony został Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Na podstawie danych udostępnionych przez WFOŚiGW na terenie miasta Chełm w 2025 roku złożono 63 wnioski, zrealizowano 118 przedsięwzięć, zawarto 184 umowy o dofinansowanie. Kwota wypłaconych

dotacji – 6.357.877,35 zł.

Nowa odsłona programu skierowana jest do osób fizycznych, które są właścicielami lub współwłaścicielami domu jednorodzinnego lub wydzielonego w nim lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą. Minimalny okres tej własności musi wynosić 3 lata przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Wymóg ten nie dotyczy sytuacji spadkowych. Inwestycja musi wynikać z wykonanego audytu energetycznego i dotyczyć wymiany źródeł ciepła, ocieplenia ścian/stropów/poddaszy, wymiany stolarki okiennej/drzwiowej/bramy garażowe. Aby zwiększyć dostępność oferty dotyczącej dofinansowania wymiany starych "kopciuchów", w trakcie różnych akcji i festynów ekologicznych udzielane były informacje przedstawiające ogólne założenia programu, możliwości uzyskania dofinansowania oraz zasady pracy punktu konsultacyjno-informacyjnego. 19 września 2025 r., w ramach miejskiej Akcji Sprzątania Świata, na pl. Doktora Edwarda Łuczkowskiego odbył się Piknik ekologiczny. Wydarzenie miało charakter edukacyjno-informacyjny i było skierowane do mieszkańców. W jego trakcie przekazywano informacje oraz promowano zasady realizowanego programu.

5. Miasto Chełm w roku 2025 ogłosiło nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”, realizowanego na podstawie umowy o dofinansowanie Nr 15/2024/MC/OA z dnia 28 czerwca 2024 r. zawartej z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Wysokość przyznanych środków to: 1.451.500,00 zł. Nabór wniosków zakończył się 31 grudnia 2025 r. natomiast wypłata środków zakończy się w czerwcu 2026 roku. Program skierowany jest do właścicieli lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych, najemców lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy (jeżeli nie wszystkie lokale w danym budynku stanowią własność gminy), a także wspólnot mieszkaniowych liczących od 3 do 7 lokali mieszkalnych. Zakres Programu dla osób fizycznych obejmuje demontaż nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe oraz zakup i montaż źródeł ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i CWU albo podłączenie lokalu mieszkalnego do efektywnego źródła ciepła w budynku, a także warunkowo zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, zakup i montaż stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie dokumentacji projektowej. Zakres Programu dla wspólnot mieszkaniowych obejmuje demontaż nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe oraz zakup i montaż wspólnego źródła ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i CWU, zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub cwu, zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi, drzwi/bram garażowych, zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej, wykonanie audytu energetycznego, dokumentacji projektowej oraz ekspertyz. Realizacja Programu obejmuje lata 2024-2025zgo dnie z Harmonogramem realizacji

przedsięwzięcia. W tym okresie rozliczono 17 beneficjentów Programu "Ciepłe Mieszkanie" (16 indywidualnych oraz 1 wspólnota). Kwota dotacji wypłaconej dla gminy w ramach złożonych wniosków o płatność 451.225,95 zł. Powyższe kwoty są wypłacane przez WFOŚiGW do 30 czerwca 2026 r.

6. W ramach zakresu działania Departamentu Nieruchomości w 2025 roku zlecono wykonanie instalacji centralnego ogrzewania oraz podłączenie 13 lokali komunalnych do kotłów gazowych. Prace poprzedziły rozbiórkę trzonów kuchennych i pieców kaflowych.

7. W 2025 roku przeprowadzono remont budynku przy ul. Krzywej 25 w Chełmie. Środki finansowe pochodziły z kredytu zaciągniętego przez wspólnotę mieszkaniową oraz z uzyskanej dotacji.

Dodatkowo w 2025 r. wykonano wymianę stolarki okiennej w 32 lokalach komunalnych.

8. Departament Komunalny w ramach swoich zadań prowadził działania informacyjne i edukacyjne z zakresu ochrony środowiska, głównie w zakresie racjonalnego gospodarowania odpadami, tak aby zminimalizować ich negatywny wpływ na środowisko tj. zapobiegania powstawaniu odpadów, promowania prawidłowego sposobu postępowania z odpadami i korzyści z tego wynikających, a także budowania poczucia indywidualnej odpowiedzialności mieszkańców za wytwarzane przez nich odpady. Działania dotyczyły:

- ✓ Promowania mobilnej aplikacji EcoHarmonogram dotyczącej odpadów komunalnych zawierającej bieżące informacje na temat wywozu odpadów komunalnych i ich selektywnej zbiórki przeznaczonej dla mieszkańców (cały rok),
- ✓ Udzielania informacji zainteresowanym mieszkańcom na temat właściwej segregacji odpadów komunalnych w PSZOK, ZOM i DK-GOK (cały rok),
- ✓ Zbiórce nakrętek z koszy serc rozstawionych na terenie miasta Chełm. Łącznie przekazano do Recyklera blisko 3 tony nakrętek z przeznaczeniem dla Stowarzyszenia Towarzystwo Przyjaciół Chełma. Akcja oprócz wymiaru charytatywnego miała znaczenie edukacyjne, ponieważ selektywna zbiórka nakrętek ma znaczenie dla jakości odzyskanego surowca wtórnego (cały rok),
- ✓ Stworzenia zakładki na stronie miejskiej zawierającej informacje dla mieszkańców na temat postępowania z odzieżą i tekstyliami, w związku z obowiązującymi od 1 stycznia przepisami nakładającymi obowiązek segregacji tekstyliów, które już nie mogą być wrzucane do odpadów zmieszanych. Następnym krokiem było rozstawienie przez ZOM na terenie miasta pięciu pojemników na zużytą odzież (styczeń 2025).
- ✓ Spotkania ze słuchaczami Uniwersytetu Trzeciego Wieku działającego przy PANS

w Chełmie (luty 2025),

- ✓ Akcji umieszczenia na terenie miasta ekologicznych domków dla kotów (z płyt meblowych odzyskanych z odpadów wielkogabarytowych zebranych na PSZOK) m.in. na pl. Gdańskim i ul. Koszarowej (luty-marzec 2025),
- ✓ Organizacji miejskich obchodów Dnia Ziemi, w ramach którego 11 kwietnia odbył się piknik ekologiczny przy Chełmskiej Bibliotece Publicznej. Przeprowadzono zbiórkę elektrośmieci od mieszkańców Chełma, a za przyniesioną karmę dla kotów rozdawano sadzonki roślin. Ponadto podczas pikniku przygotowanych było blisko 20 stoisk wystawowych promujących proekologiczne praktyki,
- ✓ W dniach 23-27 kwietnia odbyła się akcja sprzątania miasta, do której przyłączyły się grupy szkolne, przedszkolne oraz reprezentacje stowarzyszeń i innych jednostek organizacyjnych. W akcji wzięło udział 36 grup liczących razem 2.865 osoby. Zebrano łącznie 230 worków odpadów o łącznej masie 2 381 kg (kwiecień 2025),
- ✓ Uruchomienia na miejskim PSZOK punktu, w którym mieszkańcy mogą nieodpłatnie wziąć wyselekcjonowane z odpadów, przez pracowników ZOM, przedmioty typu zabawki, książki, naczynia, drobne meble, które nadają się do ponownego użycia na zasadzie second-hand (kwiecień 2025),
- ✓ Przekazania książek przywiezionych na PSZOK do Chełmskiej Biblioteki Publicznej w ramach akcji promującej nadawanie rzeczom drugiego życia (maj-czerwiec 2025),
- ✓ Współpracy z Zakładem Karnym w Chełmie oraz firmą Green Office Ecologic Sp. z o.o. w zbiórce elektroodpadów w szkołach i instytucjach miejskich na terenie Chełma pn. Ekomobilizacja. Pozyskane środki pieniężne przekazano na cele charytatywne (maj-czerwiec 2025),
- ✓ Organizacji chełmskiej edycji 32. Akcji Sprzątania Świata – Polska! pod patronatem Fundacji Nasza Ziemia. W jej ramach zorganizowano sprzątnięcie miasta (18-22 września), do którego zgłosiło się 39 grup o łącznej liczbie 3.113 uczestników, którzy zebrali 339 worków o wadze 3.024 kg. 19 września odbył się również eko-piknik na pl. Łuczkińskiego pod hasłem „W naturę z kulturą”. Uczestniczyło w nim 22 wystawców ze stanowiskami w duchu natury i ekologii. Odbył się także kiermasz staroci, podczas której każdy kto przyniósł niepotrzebną rzecz na wymianę, otrzymał sadzonkę ozdobnej rośliny lub gadżet ekologiczny.
- ✓ Udziału przedstawicieli Urzędu Miasta w nasadzeniu 17 drzew z uczniami Zespołu Szkół Budowlanych i Geodezyjnych z okazji Międzynarodowego Dnia Drzewa. Było to wyróżnienie od Fundacji Odzyskaj Środowisko i AURAEKO dla miasta za udział w ogólnopolskim programie Polska Stolica Recyklingu, w którym mieszkańcy Chełma (w 2024 roku) zebrali 17 ton elektroodpadów (październik 2025),

- ✓ Organizacji spotkania z mieszkańcami miasta w Chełmskiej Bibliotece Publicznej pn. „Segregacja śmieci, to nie jest trudne!”. Wyświetlono film przygotowany przez Spółkę MPGK, pokazujący specyfikę pracy ZOM o ZPOK oraz prezentacja multimedialna, na której przedstawiono jak dużo jest odpadów zmieszanych, które w rzeczywistości mogłyby być jeszcze lepiej posegregowane (listopad 2025),
- ✓ Odbioru na koszt miasta, odpadów zebranych przez grupę pracowników zatrudnionych w restauracji McDonald's, którzy sprząтали wybrane miejsca publiczne miasta w ramach ogólnopolskiej akcji EcoHeroes. Akcje mają miejsce cyklicznie, co kilka miesięcy, od 2021 r. do chwili obecnej (cały rok),
- ✓ Zamieszczenia przydatnych ogłoszeń, informacji i ciekawostek na temat selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na profilu Facebook Spółki MPGK (cały rok). Podczas organizacji Festynu z okazji 32 Akcji Sprzątania Świata w dniu 19 września 2025 r. na pl. Doktora Edwarda Łuczkińskiego w Chełmie zorganizowano pokaz alpak. Celem tego przedsięwzięcia była edukacja ekologiczna, w tym pokaz alpak, ich zwyczajów, potrzeb oraz nauka empatii i odpowiedzialności wśród dzieci i młodzieży. Edukacja ekologiczna z alpakami to nie tylko ciekawa forma spędzenia czasu, ale również wartościowa lekcja o przyrodzie, zwierzętach i odpowiedzialności za środowisko.

Ponadto w listopadzie 2025 r. Polski Związek Łowiecki Zarząd Okręgowy w Chełmie, zamontował budki lęgowe dla ptaków i nietoperzy w Parku Miejskim im. Unii Europejskiej w Chełmie samodzielnie zmontowanych przez młodzież szkolną podczas przeprowadzonych zajęć edukacyjno-przyrodniczo-łowieckich na Strzelnicy Myśliwskiej w Kumowej Dolinie.

9. W ramach realizacji zadań ujętych w *Programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie miasta*, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmie we współpracy z Departamentem Komunalnym realizuje pilotażowy projekt „Ekologiczne domki dla kotów”. Projekt zakłada wykonanie i rozstawienie w miejskiej przestrzeni 30 sztuk ocieplanych budek dla kotów wolno żyjących. W ramach zadania Miasto wykonało projekt graficzny budek oraz tablic informacyjnych. Ekologiczne budki są sukcesywnie rozstawiane od 2025 roku w przestrzeni publicznej w celu zapewnienia schronienia kotom wolno żyjącym, których populacje bytują na terenie miejskim. Dzięki takiej inicjatywie chronione są nie tylko koty wolnożyjące, ale także surowce naturalne, a przez to środowisko, w którym żyjemy. Dodatkowo drugie życie dostają surowce takie jak: drewno, styropian, polar, oddawane przez mieszkańców na PSZOK.

10. Podobnie jak w latach poprzednich placówki oświatowe podejmowały liczne działania z zakresu edukacji ekologicznej i podnoszenia świadomości ekologicznej wśród uczniów

i kształtowania ich postaw proekologicznych. Przeprowadzono 68 kampanii, 102 akcje szkolne, 13 konferencji, ponad 8 820 osób zostało objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi, przygotowano 694 materiały edukacyjne.

Dzieci i młodzież uczestniczyły m.in. w:

- ✓ Warsztatach edukacyjnych dla dzieci w Chełmskiej Bibliotece Publicznej w ramach akcji „Ferie w bibliotece” (luty 2025),
- ✓ Zajęciach edukacyjnych w Centrum Medycznym NZOZ Marmed,
- ✓ Konkursie z okazji Dnia Ziemi pn. „Działania dla klimatu - mały krok czyni cuda” dla uczniów chełmskich szkół podstawowych (marzec-kwiecień 2025),
- ✓ Akcji edukacyjno - ekologicznej w Kumowej Dolinie z okazji Dnia Dziecka oraz przy cementowni z okazji Dni Otwartych Cemex (czerwiec 2025),
- ✓ Wakacyjnych warsztatach dla dzieci w Chełmskiej Bibliotece Publicznej pn. „Ekorolowanie z MPGK” (lipiec-sierpień 2025),
- ✓ Warsztatach mikołajkowych dla dzieci w Chełmskiej Bibliotece Publicznej, podczas których wykonywano kartki świąteczne z recyklingu dla dzieci spędzających święta Bożego Narodzenia w szpitalach.

11. Wejście w życie tzw. „uchwały krajobrazowej” wymusiło na wspólnotach mieszkaniowych i spółdzielniach budowę wiat śmietnikowych, do których wstawiane są pojemniki typu SM 1100. Usunięte zostały wyeksploatowane pojemniki typu POK i dzwon.

Wprowadzona z dniem 1 stycznia 2025 r. zmiana w systemie segregacji odpadów zmieszanych (wydzielenie ze strumienia odpadów zużytej odzieży i tekstyliów) spowodowała konieczność zakupu pojemników na „nowy” typ frakcji. Spółka MPGK zakupiła i rozstawiła na terenie miasta 5 pojemników i w ramach pilotażowej akcji odbiera z nich dostarczone przez mieszkańców tekstylia nie nadające się do użycia.

Kształtowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych i zrównoważony rozwój terytorialny w oparciu o wykorzystywanie instrumentów przestrzennych

W 2025 r. Miasto Chełm realizowało działania w zakresie poprawy jakości przestrzeni publicznych oraz prowadzenia racjonalnej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na zrównoważony rozwój miasta.

Działania:

1. Miasto kontynuowało prace planistyczne nad sporządzeniem planu ogólnego w granicach

administracyjnych miasta. Plan na 2025 r. zakładał sporządzenie projektu planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, przedstawienie projektu do zaopiniowania MKUA, przedłożenie projektu do opinii i uzgodnień, przeprowadzenie konsultacji społecznych. Zadanie nie zostało zrealizowane w całości przez wzgląd na złożoność procedury oraz długotrwałość uzyskiwania niezbędnych opinii i uzgodnień. Konsultacje społeczne dotyczące planu ogólnego rozpoczęły się w grudniu 2025 r. Kontynuację zadania zaplanowano na 2026 r.

2. Ukończono opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Chełm dzielnicy przemysłowej w rejonie ulic Rampa Brzeska – Okszowska – etap I. Plan został przyjęty uchwałą Rady Miasta Chełm Nr XXI/149/25 z dnia 4 czerwca 2025 r. (Dz. U. Woj. Lubelskiego, poz. 3317 z dnia 4 lipca 2025 r.).

3. W 2025 r. kontynuowano prace planistyczne nad sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Chełm dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych o numerach: 3, 10, 19, 31. Zadanie nie zostało zrealizowane w całości przez wzgląd na złożoność procedury oraz długotrwałość uzyskiwania niezbędnych opinii i uzgodnień. Konsultacje społeczne dotyczące miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozpoczęły się w grudniu 2025 r., jednakże nie zostały zakończone. Prace będą kontynuowane w 2026 r.

PODSUMOWANIE

Sprawozdanie z monitoringu i ewaluacji strategii objęło zadania zrealizowane przez samorząd lub będące w trakcie realizacji w roku 2025. Wszystkie oparte są na wykorzystaniu potencjału Miasta, ukierunkowane na poprawę warunków życia mieszkańców i wzmocnienie rangi miasta jako atrakcyjnego ośrodka gospodarczego, o dużym potencjale turystycznym z bogatą ofertą kulturalną i sportową.

Analiza informacji przekazanych przez merytoryczne komórki organizacyjne Urząd Miasta i podległe im jednostki zaangażowane w proces wdrażania założeń strategii pozwala stwierdzić, że Miasto Chełm wypełnia cele założone w dokumencie, realizuje przedsięwzięcia wpisujące się we wszystkie kierunki działań, jednakże ich realizacja w ramach poszczególnych kierunków działań przebiega w różnym tempie. Największe postępy odnotowano w obszarze społecznym, edukacyjnym oraz kulturalnym, natomiast ograniczone efekty wystąpiły w zakresie rozwoju gospodarczego i realizacji kluczowych inwestycji.

Do najważniejszych osiągnięć należy zaliczyć:

- rozwój oferty edukacyjnej, w tym kształcenia zawodowego i edukacji włączającej,
- szeroką realizację programów społecznych i senioralnych,
- aktywną współpracę z organizacjami pozarządowymi,
- wysoką aktywność kulturalną i rozwój oferty dla mieszkańców,
- działania na rzecz poprawy infrastruktury miejskiej i jakości przestrzeni publicznych.

Jednocześnie w 2025 r. wystąpiły istotne wyzwania w obszarze gospodarczym, w szczególności:

- brak realizacji strategicznych projektów inwestycyjnych,
- uzależnienie części przedsięwzięć od partnerów zewnętrznych.

Miasto utrzymuje efekty już zakończonych inwestycji. Na realizację planowanych przedsięwzięć aktywnie poszukuje zewnętrznych źródeł współfinansowania, ze środków Unii Europejskiej i programów budżetu państwa.

I ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA CHEŁM

/-/ Radosław Wnuk